

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

POROVNÁNÍ EXEKUCE SPRÁVNÍ A SOUDNÍ

Autor práce: Tereza Bulantová

Vedoucí práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Studijní obor: Veřejná správa

Forma studia: Prezenční

Katedra: Katedra veřejné správy

2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Porovnání exekuce správní a soudní“ vypracovala samostatně, pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce s použitím zdrojů uvedených v seznamu literatury.

.....

Tereza Bulantová

Děkuji vedoucímu bakalářské práce JUDr. Tomášovi Loudovi, Csc. za připomínky, metodické vedení a vstřícný přístup během zpracování této práce.

Dále bych ráda poděkovala Mgr. Zuzaně Sobiškové za poskytnutý rozhovor a cenné rady, jež načerpala během svého studia a působení v exekutorské komoře a na exekutorském úřadě Praha 6.

Velké poděkování patří celé mé rodině, především mým rodičům za podporu, trpělivost a povzbuzování po dobu mého studia.

ABSTRAKT

BULANTOVÁ, T. (2015) *Porovnání exekuce správní a soudní: bakalářská práce*, Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta právnická, Katedra veřejné správy, Plzeň, Česká republika

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, Csc.

Tato bakalářská práce je zaměřena na exekuci správní, soudní a jejich vzájemné porovnání. V práci je popsán historický vývoj exekučního práva od samého počátku. Dále jsou zde rozebrány výše uvedené exekuce- konkrétně předpoklady pro exekuci, jejich druhy, průběh a způsoby plnění. V práci je zmíněn střet obou exekucí a v neposlední řadě porovnání obou exekucí. Během vypracování této práce jsem použila odbornou literaturu. Práce je doplněna o příslušnou právní úpravu.

Klíčová slova: *porovnání, exekuce, exekutor, věřitel, dluh*

ABSTRACT

BULANTOVÁ, T. (2015) *Comparison of administrative and judicial execution: bachelor thesis*. University of west Bohemia, faculty of law, Department of the Administrative Law, Pilsen, Czech Republic

Supervisor: JUDr. Tomáš Louda, Csc.

This Bachelor thesis is focused on execution of administrative and judicial, and their comparison. This thesis describes the historical development of the law Enforcement. There are also discussed executions mentioned above, especially prerequisites for execution, their types, procedure and methods. There is also mentioned conflict of both executions and finally comparing of those executions. During the processing of the bachelor thesis I used specialized literature. This thesis is complemented by the relevant legislation.

Key words: *comparison, execution, executor, creditor, debt*

Obsah

1. Úvod	1
2. Vývoj exekuce	2
3. Exekuce.....	9
3.1. Právní úprava exekučního řízení.....	11
3.2. Předpoklady pro exekuci.....	14
3.2.1. <i>Exekuční titul</i>	15
3.2.2. <i>Účastníci exekučního řízení</i>	17
4. Exekuce správní.....	19
4.1. Procesní podmínky správní exekuce.....	19
4.2. Vymáhání peněžitého plnění.....	22
4.2.1. <i>Průběh exekučního řízení</i>	22
4.2.2. <i>Způsoby exekuce</i>	25
4.3. Vymáhání nepeněžitého plnění.....	26
4.3.1. <i>Průběh exekuce</i>	26
4.3.2. <i>Způsoby exekuce</i>	29
5. Exekuce soudní.....	30
5.1. Výkon rozhodnutí	30
5.1.1. <i>Předpoklady pro výkon rozhodnutí</i>	31
5.1.2. <i>Průběh vykonávacího řízení</i>	32
5.1.3. <i>Způsoby výkonu rozhodnutí</i>	35
5.2. Exekuce prováděná soudním exekutorem	36
5.2.1. <i>Exekutor a exekutorská komora</i>	36
5.2.2. <i>Průběh exekučního řízení</i>	39
5.2.3. <i>Způsoby exekuce</i>	41
6. Sřet správní a soudní exekuce.....	42
7. Porovnání exekuce správní a soudní.....	45
8. Rozhovor se soudním exekutorem.....	47
9. Závěr	52
10. Resumé.....	54
Použitá zdroje	56
Literatura.....	56

Právní předpisy	57
Judikatura.....	57
Odkazy internetových stránek	57
Ostatní zdroje.....	58
Seznam zkratk.....	58
Seznam konzultantů.....	58
Přílohy.....	59
Příloha č. 1- Mgr. Sobišková, Zuzana, Argumenty proti zavedení místní příslušnosti exekutorů a zrušení práva volby exekutora oprávněným.....	59

1. Úvod

Téma této bakalářské bylo zvoleno z prostého důvodu. Tím byla působnost mého otce v kanceláři exekutorského úřadu Prahy 6. Exekuční řízení, exekutor či pohledávka, jsou pro mnoho lidí ne příliš sympatické výrazy, ačkoliv dřív nebo později se s nimi každý člověk může setkat. Ať už na straně věřitele nebo na straně dlužníka.

„Exekuce“ je výraz latinského původu, který se vyskytuje, již „od nepaměti“. Nutno říci, že exekucí sice dříve byl chápán zákonný vynucovací prostředek, jenž postihoval jak majetkovou tak osobní sféru dotyčné osoby, ale slovo exekuce bylo užíváno spíše jako výraz pro popravu. V dnešní době se jedná o velmi účinnou formu vynucovacího prostředku, jejímž úkolem je uspokojit věřitele. Toto téma je aktuální a zároveň velmi diskutabilní. Jedná se o rešeršní práci a v následujících kapitolách se budu snažit o vytyčení rozdílů a porovnání exekucí správní a soudní.

V první kapitole se zabývám historickým vývojem exekučního práva od jeho samotných počátků. Jsou zde uvedeny, jak první písemné právní dokumenty, v nichž je zdokumentován výkon exekučního práva, tak popis procesu vymáhání dluhů, ať už se jedná o starověk, středověk či novověk.

V následujících kapitolách se věnuji současné exekuci. Jsou zde vymezeny její druhy, předpoklady a právní úprava jednotlivých druhů exekuce.

Dále je zde popsána jak soudní, tak správní exekuce. Tyto dvě exekuce jsou rozděleny podle toho, zda v případě exekuce soudní je vykonávána soudy nebo prováděna soudním exekutorem. V případě exekuce správní je vykonávána správními orgány nebo se jedná o exekuci daňovou. V rámci těchto dvou druhů exekuce je zde popsán i střet exekucí a jejich následné porovnání.

Součástí této bakalářské práce je vypracovaný rozhovor se soudní exekutorkou Mgr. Zuzanou Sobíškovou, která má na starost exekutorský úřad Prahy 6. Rozhovor s paní magistrkou přinesl do této práce mnoho přínosných informací.

2. Vývoj exekuce

Počátky exekuce a vymáhání dluhů sahají daleko do naší minulosti. První zmínky o dlužích a jejich vymáhání můžeme zaznamenat několik tisíc let před naším letopočtem. Konkrétně roku 3500 př. n. l., kdy již staří Sumerové používali hliněné tabulky, jako psací podklad pro klínové písmo. Tyto tabulky se používaly jak k zápisu tradičních literárních děl (např. Epos o Gilgamešovi), tak k zápisu různých obchodních smluv nebo dlužních úpisů. Zároveň byly tyto tabulky používány jako platidlo. Tyto tabulky mohly mezi tehdejšími věřiteli a dlužníky také kolovat, ale pouze za dvou předpokladů a to za 1. Že věřitel a dlužník byli důvěryhodní a za 2. Že dluhy nebudou splaceny, protože v tomto případě byla hliněná deska zničena.¹

Určitě je nutné zmínit jeden z nejstarší dochovaných zákoníků vůbec a to Chamurapiho zákoník z 18. stol. př. n. l.² Tento zákoník upravoval vztahy mezi třemi společenskými vrstvami. Těmi byli avílové, nejbohatší a privilegovaná vrstva, muškéni, neprivilegovaní svobodní obyvatelé a otroci, kteří byli nesvobodní. Zákoník se zabýval především výkladem zvykového práva, zahrnujícího právní otázky ve věcech násilných činů, cen a mezd, soukromého vlastnictví, majetku a postavení společenských vrstev. K tomuto tématu je nutné zmínit, že upravoval půjčky, jejich splácení a vztahy mezi věřiteli a dlužníky. Zákoník zahrnoval velmi kruté zacházení s otroky.³

Další záznamy o vývoji exekučního práva pocházejí ze starověkého Egypta. Zhruba z poloviny 5. století př. n. l. Jedná se o Zákon dvanácti desek. Zákon dvanácti desek vznikl jako jakási dohoda či kompromis mezi plebeji a patriciji. I když byli plebejové svobodní občané, patriciové měli větší privilegia. Proto také plebejové požadovali stejná práva. Na tento popud byl právě sepsán již zmíněný Zákon dvanácti desek. Každá deska obsahovala několik zákonů. Úprava exekuce v Zákoně dvanácti desek je velmi krutá. Například ve třetí desce je

---

¹ *Pietro-de-treville.blogger.cz: K čertu s dluhy* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://pietro-de-treville.blogger.cz>

² *Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích*. Vyd. 1. Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2003, 2 sv., s. 491. ISBN 80-7181-938.

³ *Iuridictum: Encyklopedie o právu* [online]. PECINA, Tomáš. [cit. 2015-08-28]. Dostupné z: http://iuridictum.pecina.cz/w/Chammurabiho_z%C3%A1kon%C3%ADk

upravena osobní nebo také personální exekuce a následná dlužníková odpovědnost vlastní osobou za nesplnění dluhu. Je zde uvedeno že:

„1. Těm, kteří uznali dluh a byli řádně odsouzeni, budiž dáno zákonných 30 dnů.

2. Teprve poté budiž vložena ruka. Ať ho vede před soud.

3. Nesplní-li rozsudek a nezaručí-li se nikdo za něj na soudě, ať ho odvede s sebou, spoutá ho buď provazem, nebo okovy o váze 15 liber, ne těžšími, nebo pokud bude chtít, lehčími.

4. Jestliže chce, ať žije ze svého. Pokud nežije ze svého, ať ten, kdo ho drží v poutech, mu dává den libru mouky. Pokud chce, ať dává více.

5. Třetího trhového dne ať rozsekají na části. Useknou-li si více či méně, ať jim, to neškodí.“⁴

Jeden z těchto nejstarších postupů vymáhání dluhu spočíval v tom, že pokud byl přiznán dluh, ale také rozsudek, znamenalo to definitivní uznání, resp. konstatování práva, rozsudek ihned nabýval právní moci a byl fakticky vykonatelný. Odsouzený tudíž neměl sebemenší právo na odvolání. Odsouzenému byla zajištěna třicetidenní lhůta, během níž měl dobrovolně splnit svůj závazek, nebo to k čemu byl odsouzen. Pokud svou povinnost dobrovolně nevyplnil, bylo potřeba použít státní donucení, exekuci.⁵

V případě, že dlužníkovi vypršela lhůta k dobrovolnému plnění, věřitel měl právo skutečně fyzicky ovládat dlužníka. Dlužníkovi mohl být zjednán zástupce, nazývaný *vindex*, a ten mohl za dlužníka zaplatit dlužnou částku nebo jménem dlužníka započít nový spor. V případě, že by prohrál, musel zaplatit dvojnásobek dlužné částky. Pokud se za dlužníka nikdo nezaručil, věřitel měl právo dlužníka držet po dobu 60 dní, kdy jej musel živit a zároveň jej třikrát předvádět před přetora, nejvyššího římského úředníka, a uvádět dlužnou částku. Jestliže ani po třetí, co byl předveden, by dluh nebyl zaplacen, stal se dlužník

---

⁴ Prevzato: SKŘEJPEK, M.: *Texty ke studiu římského práva*, Praha, Orac 2001, s. 33

⁵ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 8-9. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

věřitelovým otrokem. V tomto případě jej věřitel mohl prodat do otroctví nebo zabít.⁶

S tímto způsobem zacházení ale plebejové nesouhlasili a roku 326 př. n. l. dochází k nepokojům. Následkem toho byl vydán Poeteliův zákon (Lex Poetelia Papiria) v němž bylo uvedeno, že dlužník za uvěřené peníze ručil jménem, nikoli svým tělem. Dále zde bylo zakázáno prodávat dlužníka do otroctví, držet jej v okovech, či jej usmrtit, nebo dokonce rozsekat. Naopak dovozoval přimět dlužníka vykonávat nucené práce k odpracování svého dluhu. Dalším zákonem, který odvracel dlužníkovu osobní exekuci, byl Juliův zákon (Lex Julia) vydaný roku 17 př. n. l. Dlužník podle něj dobrovolně postoupil věřiteli své jmění, které se prodalo a vyrovnalo tak dluh.⁷

Na základě ediktu prétora Publia Rutilia byla pravděpodobně zavedena i exekuce majetková. Tato exekuce se používala spíše ve veřejném právu (např. záležitosti armády, výkonu kultu). V této majetkové exekuci mohl věřitel odejmout určitou věc z majetku dlužníka v hodnotě dluhu. V tuto dobu byl už také navíc vyhlášen konkurz, v němž se vyzývali ostatní dlužníkovi věřitelé k přidání svých pohledávek. Pokud byl vyhlášen konkurz, dlužník se stal tzv. *infamis*, tj. osobou bezectnou. Takto přihlášení věřitelé si ze svých řad zvolili správce a jeho úkolem bylo prodat majetek dlužníka jako celek, ve veřejné dražbě, kupci s nejvyšší nabídkou. Kupec (tzv. *magister bonorum*) byl pak následně, podle prétorského práva, považován za dlužníkovu dědice. Tento kupec však po dlužníkovi mohl požadovat pouze určité procento z dlužníkovu majetku, za které byl majetek vydražen. Za neuhrazený majetek, ale zůstával stále sám dlužník odpovědný svým věřitelům. Věřitelé mohli své pohledávky uspokojovat pouze společným postupem a procentem. Výjimku tvořily tzv. privilegované pohledávky, což byly například pohledávky císaře a císařovny, manželky a dětí pro jejich věno, výlohy nemoci a pohřbu.⁸

---

⁶ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuční řízení*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 14. ISBN 80-86861-46-5.

⁷ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuční řízení*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 14. ISBN 80-86861-46-5.

⁸ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 10. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

Dotčeno nebylo ani právo zástavní. Do konkurzu mohly být zahrnuty pouze věci v osobním vlastnictví dlužníka. Majetek ve vlastnictví jiné osoby nebyl do konkurzu zahrnut. Konkurz a exekuční řízení, byly nepříznivé důsledky, které mohly dlužníka v případě nesplnění rozsudku postihnout. Stejně postiženi byli například i dlužníci, kteří se skrývali za účelem vyhnouti se žalobě u soudu. Stejně tak dlužníci, kteří podle Juliova zákona nečekali na odsouzení a dobrovolně svůj majetek vydali věřitelům tzv. „*cessio bonorum*“, nebo dlužníci, kteří zemřeli bez dědice. V pozdním vývoji římského práva byla také připuštěna exekuce singulární, která postihovala pouze jednotlivé věci dlužníka. Později pak v předjustiniánově době a podle Justiniánova práva, exekuci pravidelnou.⁹

Exekuční proces ve středověkém soudním řízení byl ovládnán zásadou formálnosti. V majetkové exekuci, která byla velmi složitá, se rozlišoval předmět exekuce na to, jestli se jedná o věc movitou či nemovitou. Toto exekuční řízení podle zemského práva se rozdělovalo do šesti stupňů, jenž na sebe navazovaly a nebylo možné je vynechat.

1. Prvním stupněm byla **úmluva**, což byla jakási upomínka, kterou oprávněný vyzýval povinného, aby dobrovolně splnil svou povinnost obsaženou v soudním nález. Tato úmluva musela být provedena během 3 let a 18 neděl. Pokud by se tak nestalo, nárok oprávněného by byl ztracen.
2. Pokud nebyla úmluva účinná, následoval **zvod**. To znamenalo, že povinný byl nucen vydat nebo zaplatit peněžitou částku oprávněnému. Zároveň musel být oprávněný uveden ve statek povinného a tím pádem se mohl hojit na uvedené nemovitosti. Nejednalo se však o přechod držby. Držitel stále zůstal povinným.
3. Pokud se jednalo o exekuci na vydání statku, končila úřední výzvou povinnému, k vydání prosouzeného statku. Tuto výzvu vydal úřad nejvyššího purkrabí a nazývala se **obranným listem**. Pokud by snad povinný výzvu neuposlechl, bylo by to bráno, jako odpor a hrozil by mu trest smrti.
4. V případě, že se jednalo o exekuci na vyplacené peněžité částky, následovalo tzv. **panování**. V takovém případě oprávněný třikrát navštívil

---

⁹ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 10-11. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

statek povinného, za doprovodu komorných od zemských desek a oznámil všem shromážděným poddaným a rychtářům, že bude brát obilí a dobytek. Toto mělo pokrýt úroky ze sumy, kterou vysoudil.

5. Dalším stupněm bylo tzv. **odhádání**. Jednalo se také o zaplacení peněžité částky. Odhádání byl úředně provedený odhad dlužníkovi nemovitosti. Tím se zjistila hodnota, která pak byla srovnána v poměru k prosouzené částce, jež povinným dosud nebyla zaplacena.
6. Posledním stupněm exekuce podle zemského práva bylo tzv. **panování**, či **vdědění**. V této fázi oprávněný, za doprovodu komorných, přijal od původních poddaných slib poddanosti a jako důkaz svého vlastnictví, symbolicky spálil došek střechy statku. Tím pádem mu stavení nejen patřilo, ale zároveň jej mohl dle libosti zničit. Povinný již nemohl klást žádný odpor.¹⁰

Během osvícenectví, za vlády císaře Josefa II., nastala nová etapa vývoje exekučního práva a práva procesního. Roku 1781 byl císařem vydán obecný soudní řád, jenž ovlivňoval vývoj občanského soudního řízení po dalších sto let. Po roce 1848 v tomto řádu docházelo k dílčím změnám. Například bylo zavedeno upomínkové řízení (zákon č. 67/1873 ř. z.). Toto řízení umožňovalo žadateli, pokud dlužná částka dosahovala 200 zlatých, podat neformální žádost a na jejím základě odeslat odpůrci platební rozkaz. Odpůrce měl 14 dní na zaplacení peněžité pohledávky. Pokud odpůrce podal proti rozkazu odpor, rozkaz se zrušil. Velký význam měly nové exekuční předpisy, které vylučovaly z exekuce spousta movitých věcí ale také oddělené příslušenství nemovitostí. Tato právní úprava byla velkým přínosem pro sociálně slabší vrstvy obyvatelstva. Také předpisy, které vylučovaly z exekuce plat a jiné služební příjmy dosahující původně na 600 zlatých (dle zákona č. 68/1873 ř. z.), později 800 zlatých (zákon č. 75/1888 ř.z.). U výslužného a dalších jemu podobných příjmů, 500 zlatých. Toto omezení a především jeho účinnost, nešla vyloučit úmluvou ani jiným právním jednáním. Oprávnění zadržet osobu podezřelou z útěku tzv. Arrest, zůstalo nedotčeno.¹¹

---

¹⁰ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.12. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

¹¹ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuční řízení*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s.19. ISBN 80-86861-46-5.

Rok 1895 je chápán jako zásadní mezník pro další vývoj procesního a exekučního práva. Touto dobou bylo vydáno spousta nových právních předpisů, jako například tzv. jurisdikční norma s uvozovacím zákonem (zákony č. 110/1895 ř. z. a č. 111/1895 ř. z.) , nový civilní soudní řád s uvozovacím zákonem (zákony č. 112/1895 ř. z. a č. 113/1895 ř. z.) a nový exekuční řád s uvozovacím zákonem (zákony č. 78/1896 ř. z. a č. 76/1896 ř. z.). Tyto zákony nabyly účinnosti dnem 1. ledna 1898. Předpisy o omezení exekuce na plat osob zaměstnaných ve veřejných službách (podle zákonů č. 68/1873 ř. z., č.75/1888 ř.z. a č. 123/1882 ř. z.) byly ponechány v účinnosti.¹²

Vznik Československa, v roce 1918, byl zároveň doprovázen vznikem zákona č.11/1918 Sb., jež pro území České země, Slovenska a Podkarpatské Rusi převzal rakouský a uherský právní řád. Tím pádem nastal v oblasti procesního práva právní dualismus. Snaha o sjednocení začala probíhat roku 1922 a první výsledky byly dosaženy roky 1928, kdy byla předložena osnova procesního kodexu. Roku 1931 byla uveřejněna finální verze Návrhu zákona o soudní příslušnosti a civilního řádu soudního. Roku 1934 došlo k uveřejnění osnovy exekučního zákona. Roku 1937 měl být unifikační proces posunut do posledního stupně. Vláda předložila Národnímu shromáždění, spolu s osnovou občanského zákoníku i návrh zákona o soudní příslušnosti a o civilní soudní řízení, s osnovou uvozovacího zákona. Tyto osnovy a návrhy, ale neměly žádnou šanci, stejně jako neustálé snahy o prosazení unifikaci procesních předpisů. A tak k unifikaci nakonec ani nedošlo.¹³

Dnem 30. září 1938, kdy byla podepsána Mnichovská dohoda, započalo nejen na našem území, období nesvobody. Během těchto let, až do roku 1945, zde sice byly vydány určité normy s civilně-procesním obsahem, ale ty se naštěstí nestaly součástí československého poválečného právního řádu. Po válce tedy opět platil prvorepublikový právní řád a tím pádem i rakouské a uherské právní předpisy, jenž se do roku 1950 nijak zásadně nezměnily.¹⁴

---

¹² SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 12. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

¹³ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuční řízení*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 19. ISBN 80-86861-46-5

¹⁴ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuční řízení*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 19. ISBN 80-86861-46-5

Ke změnám dochází až roku 1948 vyhlášením tzv. právníké dvouletky. Ministerstvo spravedlnosti ruší dosavadní právní řád a jsou vytvořeny základy pro nový tzv. socialistický právní řád. Změnami prošlo jak procesní právo, tak byla zřízena i nová organizace soudnictví, na základě zákona o zlidovění soudnictví (zákon č. 319/1948 Sb.) Do jednoho kodexu bylo shrnuto jak celé občanské právo procesní, tak i exekuční proces.¹⁵

Občanský soudní řád prošel řadou složitých úprav, změn a doplnění, než získal aktuálně používanou podobu z roku 1963, konkrétně zákon č. 99/1963 ze dne 4. prosince. Předtím platil OSŘ z roku 1950. Dřívější „výkon rozhodnutí“ byl upraven v páté části. Exekučního řízení se ale dotkly až změny uvedené v novele občanského soudního řádu publikované pod č. 519/1991 Sb. (viz znovuzavedení institutu držby při prodeji věcí movitých a nemovitostí, znovuzavedení institutu soudcovského zástavního práva na nemovitosti, zrušení institutu likvidace majetku).¹⁶

---

¹⁵ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 14. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

¹⁶ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuční řízení*. Vyd. 1. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 19. ISBN 80-86861-46-5

3. Exekuce

Exekuce je zákonný zásah do lidských práv. Jedná se o krajní, ale zato velmi účinný vynucovací prostředek. Počínaje rokem 2001 u nás nemá vynucovací pravomoc pouze soud, ale zároveň i soudní exekutoři. Proto je také v právní praxi používán jak tradiční výraz „exekuce“, pro výkon soudních exekutorů, tak označení „výkon rozhodnutí“ používané soudy. Ve své bakalářské práci budu užívat obou zmiňovaných výrazů. Pokud se jedná o tyto výrazy budu se držet původní zákonem dané terminologie v ustanoveních zákona nebo jiných předpisů. Je nutno říci, že obě tyto činnosti mají stejný účel a vedou ke stejnému cíli. „Exekuce“ je taky užívána v souvislosti s řízením správním nebo daňovým.¹⁷

Účelem exekučního řízení je uspokojení přiznaných práv oprávněného vůči povinnému ke kterému je potřeba nucený zásah státu.

Exekuční řízení můžeme rozlišovat následovně:

- Civilněprávní- Tento druh exekuce je upraven zákonem č. 99/1963 Sb., občanským soudním řádem
- Správněprávní- Tato exekuce je upravena zákonem č. 500/2004, správním řádem
- Trestněprávní- Tato exekuce je upravena trestním zákonem č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších novel¹⁸

Nebo můžeme rozlišovat tyto druhy výkonu rozhodnutí:

1. Výkon rozhodnutí v občanském soudním řízení- Tento druh je upraven zákonem č.99/1963 Sb., občanským soudním řádem, ve znění pozdějších předpisů a to v případě, že je výkon rozhodnutí prováděn soudy. Dále také zákonem č. 120/2001 Sb. exekučním řádem, v případě, že je exekuce vykonávaná soudním exekutorem.

---

¹⁷ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní*: vysokoškolská učebnice. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, s. 475 ISBN 978-80-7201-842-0.

¹⁸ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 16. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

2. Výkon rozhodnutí v trestním řízení - Tento druh se týká výkonů uložených trestů a je upraven trestním zákonem č. 141/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů
3. Výkon rozhodnutí ve správním řízení- V tomto případě je exekuce správní upravena zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.¹⁹

Exekuce může být také rozdělena podle plnění. Jedná se o peněžní plnění, které ukládá zaplacení peněžité částky a lze provést způsoby jako jsou srážky ze mzdy, přikázání pohledávky, prodej movitých věcí a nemovitostí. K těmto způsobům lze přidat i zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech. Dále lze exekuci provádět způsoby ukládající nepeněžité plnění. Řídí se povahou uložené povinnosti a jedná se o vyklizení, odebrání věci, rozdělení společné věci nebo provedení prací a výkonů. Dále je možné dělit exekuci na rozhodnutí o výchově nezletilých dětí. Jedná se o zcela samostatně upravenou exekuci. V OSŘ je zmíněna i realizace předběžného opatření, které vydává soud v případě, že se nezletilý ocitl bez péče nebo je ohrožen či narušen jeho život a příznivý vývoj. Předseda je v tomto případě povinen zajistit bezodkladnou realizaci této exekuce. Exekuce může být nařízena pouze způsoby uvedenými v zákoně. Tyto zákony zmiňují ve své následující kapitole zaměřené na právní úpravu exekučního řízení.²⁰

---

¹⁹ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžité plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2002*. 4. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2002, s.17. ISBN 80-7201-322-x.

²⁰ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 16-17. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

3.1. Právní úprava exekučního řízení

Každá exekuce má svoji vlastní právní úpravu, podle které je nutno se řídit. Pokud hovoříme o exekuci soudní, která se dělí na výkon rozhodnutí a exekuci prováděnou soudním exekutorem, je nutné zmínit dva hlavní zákony. Je to **Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů** a **Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)**. Jak už zde bylo uvedeno, občanský soudní řád ze dne 4. prosince 1963, jenž nabyl účinnosti dne 1. dubna 1964²¹, prošel dlouhou řadou úprav změn a doplnění, než získal aktuální podobu. Občanský soudní řád dle § 1 „*upravuje postup soudu a účastníků v občanském soudním řízení tak, aby byla zajištěna spravedlivá ochrana soukromých práv a oprávnění zájmů účastníků, jakož i výchova k dodržování smluv a zákonů k čestnému plnění povinností a k úctě k právům jiných osob*“. OSŘ se člení na osm částí a každá část se dále člení na hlavy. Konkrétně výkon rozhodnutí je upraven v šesté části. Tato část je rozdělena na osm hlav. V hlavě první je upraveno nařízení a provedení výkonu rozhodnutí. V dalších hlavách jsou upraveny způsoby provedení výkonu rozhodnutí. Tzn. v hlavě druhé jsou upraveny srážky ze mzdy. V hlavě třetí příkázání pohledávky. V hlavě čtvrté je to správa nemovité věci. V hlavě páté prodej movitých věcí a nemovitostí. V hlavě šesté se jedná o zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech. V hlavě sedmé je to postižení podniku a konečně v hlavě osmé je upraveno uspokojení práv na nepeněžitě plnění.²²

Určitě je nutné zmínit **vyhlášku č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy**. Tato vyhláška byla několikrát novelizována a také upravuje činnost soudu. Je členěna na sedmnáct částí, přičemž výkonu rozhodnutí v občanskoprávních věcech se v tomto případě věnuje část devátá. Tato část je rozdělena na sedm oddílů a to:

- Oddíl první- zde jsou upravena obecná ustanovení
- Oddíl druhý- zde je upraven výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí
- Oddíl třetí- zde se jedná o výkon rozhodnutí prodejem nemovitých věcí

²¹ *Zákony pro lidi: předpis č. 99/1963* [online]. [cit. 2015-08-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1963-99>

²² Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

- Oddíl čtvrtý- v tomto oddílu se jedná o výkon rozhodnutí vyklizením
- Oddíl pátý- zde jsou upraveny jiné způsoby výkonu rozhodnutí
- Oddíl šestý- zde je upraveno exekuční řízení
- Oddíl sedmý- V tomto posledním oddílu je upraven dohled nad nezletilými, ústavní výchova, pěstounská péče a dohled nad opatrovníkem osob omezených ve svéprávnosti²³

Dále je také činnost soudů upravována **vnitřním a kancelářským řádem pro okresní, krajské a vrchní soudy č.j. 505/2001-org.** Tento řád je ze dne 3. 12.2001 a slouží jako jakési instrukce ministerstva spravedlnosti. Tento řád je členěn na šest částí a ty jsou děleny na hlavy, přičemž výkonu rozhodnutí se věnuje část druhá. Také bych jako další pramen zmínila **vyhlášku č. 10/2000 Sb. o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, v platném znění**²⁴

Pokud hovoříme o exekuci vykonané soudním exekutorem stěžejním zákonem, jenž upravuje činnost soudních exekutorů je výše zmíněný zákon **č. 120/2001 Sb. exekuční řád** ze dne 28. února 2001, jenž nabyl účinnosti dne 1. května 2001.²⁵ Tento exekuční řád se člení na čtrnáct hlav. Jsou to:

- Hlava první- v níž je uvedeno základní ustanovení
- Hlava druhá- v níž je upravena osoba exekutora
- Hlava třetí- zde je upravena exekuční činnost
- Hlava čtvrtá- zde jsou upraveny způsoby provedení exekuce
- Hlava pátá- v této hlavě je upravena další činnost exekutora
- Hlava šestá- zde jsou upraveny náklady exekuce a náklady oprávněného
- Hlava sedmá- zde jsou upraveny odměny exekutorů
- Hlava osmá- zde je uvedena manipulace se spisy a jejich úschova
- Hlava devátá- v této hlavě je upravena samospráva exekutorů

²³ Vyhláška č. 37/1992 Sb. o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy

²⁴ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.22. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

²⁵ *Zákony pro lidi.cz: předpis č.120/2001 Sb.* [online]. [cit. 2015-08-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-120>

- Hlava desátá- zde je uvedena kárná odpovědnost exekutorů, kandidátů a koncipientů
- Hlava jedenáctá- zde je v krátkosti upraveno zvláštní ustanovení o doručování
- Hlava dvanáctá- v této hlavě jsou upraveny správní delikty
- Hlava třináctá- zde je uvedena centrální evidence exekucí
- Hlava čtrnáctá- a v poslední hlavě jsou uvedena přechodná a závěrečná ustanovení²⁶

Některé právní prováděcí předpisy mohou na exekuční řád navazovat. Jedním z příkladů je **vyhláška Ministerstva spravedlnosti č.418/2001 Sb. o postupech při výkonu exekuční a další činnosti** ze dne 19. Listopadu 2001 a dále také **vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 331/2001 Sb., o centrální evidenci exekucí ze dne 5. Zář 2001**. Dalším upravujícím předpisem je **vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb., o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem**, jež byla změněna **vyhláškou č. 233/2004 Sb.**²⁷

Správní exekuce je upravena v zákoně **č. 500/2004 Sb., Správní řád** ze dne 24. června 2004 a nabyl účinnosti dne 1. ledna 2006. Správní řád je členěn do osmi částí a ty jsou členěny do hlav. Konkrétně exekuce, je ve správním řádu upravena v části druhé, v hlavě jedenáct a dělí se na:²⁸

- Úvodní ustanovení
- Exekuce na peněžitá plnění
- Exekuce na nepeněžitá plnění
- Exekuce ukládáním vynuocovacích pokut²⁹

Daňové exekuce je uvedena v **zákoně č. 280/2009 Sb., daňovém řádu**, ve znění pozdějších předpisů, ze dne 22. července 2007 a nabyl účinnosti dne 1. Ledna

²⁶ Zákon č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád)

²⁷ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.22-23. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

²⁸ *Zákony pro lidi.cz: Předpis č. 500/2004 Sb.* [online]. [cit. 2015-08-11]. Dostupné z:

<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

²⁹ Zákon č.500/2004 Sb. Správní řád

2011.³⁰ Je nutné zmínit, že podle §177 (1) a (2) zákona č. 280/2009 Sb. „*nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se při daňové exekuci podle občanského soudního řádu. Pravomoci správce daně, jakožto exekučního orgánu, upravuje výlučně tento zákon. Tam, kde vystupuje správce daně coby oprávněný z exekučního titulu, použijí se obdobně ustanovení občanského soudního řádu upravující postavení oprávněného.*“

3.2. Předpoklady pro exekuci

Mezi předpoklady pro exekuci patří především náležité procesní podmínky. Bez těchto podmínek exekuce nemůže být nařízena. Tyto procesní podmínky v exekučním řízení jsou stejné jako podmínky nalézacího řízení. Dalším nutným předpokladem jsou samozřejmě účastníci exekučního řízení. Tito účastníci jsou vymezeni podle druhu exekuce. Nezbytnou podmínkou, nebo předpokladem pro nařízení exekuce, je exekuční titul. Je nutné zmínit věcnou legitimaci a vykonatelnost. Legitimací se zabývá soud v případě nařizování exekuce. Jelikož návrh na nařízení může být podepsán pouze oprávněným, je nositelem hmotně-právního oprávnění, jenž má být vykonatelné. Povinné osoby jsou na tom podobně. Vykonatelnost je dalším ze základních předpokladů pro exekuční řízení. Vykonatelnost je upravena v §161, §162 a §171, občanského soudního řádu.³¹

---

³⁰ *Zákony pro lidi.cz: Předpis č. 280/2009 Sb.* [online]. [cit. 2015-08-12]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>

³¹ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 37-47. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

3.2.1. *Exekuční titul*

Jak už bylo výše uvedeno, exekuční titul je hlavní podstatou nebo také hlavním předpokladem pro exekuci. Exekuční titul nebo také vykonatelné rozhodnutí je listina vydána oprávněným orgánem. Musí mít předepsanou formu, v níž je uložena povinnost konkrétní osobě plnit povinnost v určité době. Tento exekuční titul musí mít určité náležitosti. Jsou to náležitosti jak formální, tak materiální povahy. Formální náležitosti jsou upraveny v §161, §162 a §171 občanského soudního řádu. Co se týče materiálních náležitostí, je nutné, aby práva a povinnosti v rámci exekučního řízení, byly přesně a nepochybně stanoveny.³² V této souvislosti je nutné zmínit rozhodnutí nejvyššího soudu Slovenské republiky publikované pod sp. zn. R 21/1981, z něj totiž vyplývá, že „nevyhnutelným předpokladem pro nařízení výkonu rozhodnutí je, aby práva a jim odpovídající povinnosti byli ve vykonávaném rozhodnutí určeny přesným a nepochybným způsobem. Rozhodnutí musí vždy obsahovat přesnou individualizaci oprávněného a povinného, přesné vymezení práv a povinností na plnění, jako i přesný rozsah a obsah plnění. Rozhodnutí, které tyto náležitosti nemá, není vykonatelným rozhodnutím a nemůže být podkladem pro výkon rozhodnutí“³³ To je ostatně podstata samotného exekučního řízení.

Podle § 274 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu jsou exekučními tituly:

- a) *„Vykonatelná rozhodnutí soudů a jiných orgánů činných v trestním řízení, pokud přiznají právo nebo postihující majetek*
- b) *Vykonatelná rozhodnutí soudů ve správním soudnictví*
- c) *Vykonatelná rozhodnutí rozhodčích komisí a smírů jimi schválených*
- d) *Vykonatelná rozhodnutí státních notářství a dohod jimi schválených*
- e) *Notářské zápisy se svolením k vykonatelnosti sepsaných podle zvláštního zákona³⁴*
- f) *Vykonatelná rozhodnutí a jiné exekuční tituly orgánů veřejné moci*

³² TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, s. 17. ISBN 80-7179-489-9.

³³ *Najvyšší súd Slovenskej republiky: Uznesenie 5 Cdo 7/2010* [online]. In: . [cit. 2015-08-30]. Dostupné z: www.nssr.gov.sk/data/att/1611_subor.pdf

³⁴ §71a až 71c zákona č.358/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

- g) *Rozhodnutí orgánů Evropských společenství*
- h) *Jiná vykonatelná rozhodnutí, schválené smíry a listiny, jejichž soudní výkon připouští zákon“*

Exekučním titulem je podle §40 zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu

- a) *„Vykonatelné rozhodnutí soudu nebo exekutora, pokud přiznává právo, zavazuje k povinnosti nebo postihuje majetek,*
- b) *Vykonatelné rozhodnutí soudu a jiného orgánu činného v trestním řízení, pokud přiznává právo nebo postihuje majetek,*
- c) *Vykonatelný rozhodčí nález,*
- d) *Notářský zápis se svolením k vykonatelnosti sepsaný podle zvláštního právního předpisu,³⁵*
- e) *Vykonatelné rozhodnutí a jiný exekuční titul orgánu veřejné moci,*
- f) *Jiná vykonatelná rozhodnutí a schválené smíry a listiny³⁶, jejichž výkon připouští zákon.“*

Podle § 104, zákona č. 500/2004 Sb., Správního řádu je exekučním titulem:

- a) *“ vykonatelné rozhodnutí uvedené v § 74, nebo*
- b) *vykonatelný smír uvedený v § 141 odst. 8.“*

A konečně podle § 176, odst. 1, zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu je exekučním titulem:

- a) *“ výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní,*
- b) *vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění, nebo*
- c) *vykonatelný zajišťovací příkaz. “*

---

³⁵ §71a až 71c zákona č.358/1992 Sb., ve znění zákona č. 30/2000 Sb.

³⁶ §12 zákona č.328/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů

3.2.2. Účastníci exekučního řízení

Jednou z procesních podmínek jsou účastníci řízení. Můžeme říci, že se jedná o ústřední pojem civilněprávního procesu. Je to z toho důvodu, že bez těchto účastníků řízení nemůže existovat.³⁷ Tito účastníci se dělí podle druhu exekuce. V občanském soudním řádu jsou účastníci řízení vymezeni v §18- §32. V exekučním řádě zase účastníky upravuje §36. Velmi záleží na povaze řízení, zdali se jedná o řízení sporné či nesporné. Jestliže se jedná o řízení sporné, většinou jsou jejím předmětem exekuce, jimiž se vymáhá peněžitá částka či nepeněžitá plnění. V případě nesporného řízení se jedná o exekuci o výchově nezletilého dítěte.³⁸

Účastníci řízení jsou obecně na jedné straně, navrhovatel nebo také oprávněný, na straně druhé je to odpůrce, nebo také povinný. Způsobilost být účastníkem řízení má ten, kdo má způsobilost mít práva a povinnosti. Na straně odpůrce i navrhovatele může vystupovat i více osob. Tito účastníci proti sobě stojí jako procesní odpůrci. Navrhovatel je v exekučním řízení ten, kdo žádá o uskutečnění určitého práva a vystupuje proti odpůrci, který je postaven do pozice toho, kdo má vůči navrhovateli plnit své povinnosti. Velkou roli zde hraje věcná legitimace. Ta určuje, zdali má oprávněný právo, o kterém tvrdí, že by měl mít a v případě povinného, že má skutečně plnit konkrétní povinnost.³⁹

Proti někomu jinému, než je povinný nebo ve prospěch někoho jiného než je oprávněný, může být exekuce nařízena pouze tehdy, jsou-li na dotyčnou osobu převedena práva z rozhodnutí nebo povinnost. Tento přechod lze provést pouze na základě listiny, vydané a ověřené státním orgánem nebo notářem, pokud to ovšem nevyplývá přímo z konkrétního právního předpisu.⁴⁰ V případě, že jsou exekucí postiženy společné věci nebo práva manželů, účastníkem se pak stává i manžel či manželka povinného. Jedná se o tzv. nucené společenství účastníků na straně povinného. V takovémto případě se pak může věřitel hojit na společném jmění

---

³⁷ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, s.129. ISBN 978-80-7201-842-0.

³⁸ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.38. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

³⁹ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.38. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

⁴⁰ Podle §36, odst. 3 a odst. 4, zákona č. 120/2001 Sb. exekučního řádu

manželů. Je tedy možné učinit exekuci proti manželovi povinného. Exekuce může být provedena i bez návrhu oprávněného a bez zvláštních titulů pro exekuci vedenou proti manželovi povinného.⁴¹

V některých případech se může exekuční řízení dotknout i práv jiných osob než jsou zrovna navrhovatel a odpůrce. Je to v případě srážek ze mzdy, příkázání pohledávky, prodejem spoluvlastnického podílu, při rozvrhu výtěžku prodeje nemovitosti. Účastníky exekučního řízení jako celku však tyto osoby nejsou. Pouze v situaci, kdy se při určitém úseku řízení rozhoduje o právech jimi uplatněných. Řízení se může dále dotknout i práv třetích osob. Tato situace nastává, jestliže se exekuce týká věcí, ke kterým mají třetí osoby právo nepřipouštějící exekuci. Nestává se tedy účastníkem jako takovým, ale své právo uplatňuje skrze spor, ne exekuci. Jedná-li se o exekuci o výchově nezletilých dětí. Účastníky jsou v tomto případě jak nezletilé děti, tak vždy jejich rodiče, eventuálně ti, kterým je dítě svěřeno do výchovy.⁴²

Účastníci, kteří před soudem nemohou jednat samostatně, za sebe mohou nechat vystupovat zákonného zástupce. Jedná se o takové účastníky, kteří nejsou způsobilí k právním úkonům v plném rozsahu. Zákonní zástupci musí účastníky zastupovat i ve věci v níž by účastník mohl jednat samostatně. Dále se účastník může nechat zastupovat tím zástupcem, kterého si sám zvolí. Zástupcem je vždy fyzická osoba a zastupuje účastníka na základě plné moci. Toto zastoupení vzniká na základě dohody mezi účastníkem a zástupcem.⁴³

Je také potřeba zmínit osoby zúčastněné na řízení. Těmito osobami jsou ty, které se nějakým způsobem účastní řízení. Jsou to např. soudci, zapisovatelé, soudní znalci, svědci ale především také navrhovatelé a odpůrci.⁴⁴

---

⁴¹ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.38-39. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

⁴² SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.39. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

⁴³ RAŠOVSKÁ, Ilona. *Jak být úspěšný v exekuci, aneb, Základní abeceda exekutora: (praktická příručka pro exekutory)*. Vyd. 1. Praha: Orac, 2002, s 19-20. Knihovnička Orac. ISBN 80-86199-51-7.

⁴⁴ HOLEYŠOVSKÝ, Milan. *Soudní vymáhání pohledávek*. Praha: Newsletter, 1995, s. 15. De iure. ISBN 80-85985-00-4.

4. Exekuce správní

Jedná se nucený výkon rozhodnutí, jenž představuje postup správních orgánů, vedoucí ke splnění povinnosti, kterou uložil výše zmíněný správní orgán svým rozhodnutím, nebo která vyplývá z uzavřeného smíru. Při exekučním řízení správní orgány postupují velice podobně jako při jiném obecném správním řízení. Během řízení se také uplatňují základní zásady činnosti správních orgánů a následně pravidla správního řízení. Správní exekuce vykonává pouze tituly vydané správním orgánem. Toto exekuční řízení je samostatnou částí správního procesu a proto má i speciální úpravu. Exekuce správní se rozlišuje podle toho, zdali je vymáháno peněžité plnění nebo se jedná o plnění nepeněžité. Exekuce k uspokojení peněžitého plnění je upravena v zákoně č. 280/2009 Sb., daňovém řádu, zatímco exekuce k uspokojení nepeněžitého plnění je upravena v zákoně č. 500/2004 Sb., správním řádu.⁴⁵

4.1. Procesní podmínky správní exekuce

Pro správní exekuci stejně jako pro kteroukoliv jinou exekuci platí, že musí být splněny určité procesní podmínky, tyto podmínky jsou stanoveny zákonem. V případě, že splněny nejsou, exekuci nelze nařídit ani provést. Těmito podmínkami je myšleno:

- a) Nesplnění účastníkovi povinnosti uložené správním rozhodnutím či schváleným smírem nebo povinností uhradit finanční částku, jež je stanovena právním předpisem⁴⁶

Pokud účastník nesplnil výše uvedené povinnosti ve stanovené lhůtě, stává se pak jeho chování jedním z předpokladů pro výkon rozhodnutí. Účastník může v době od zahájení výkonu rozhodnutí do vymožení povinnosti dobrovolně splnit svou povinnost. Pokud účastník své povinnosti splní, řízení se ihned zastaví.

---

⁴⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 313-314. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁴⁶ §2 písm. d) zákona č.185/2004 Sb. o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Pokud povinnost ve stanovené lhůtě splní pouze částečně, je pak vymáhán pouze zbytek exekuční povinnosti.⁴⁷

b) Existence exekučního titulu

Mezi jednu z hlavních podmínek patří právě existence tohoto exekučního titulu. Je to jakýsi podklad pro výkon rozhodnutí. Exekuční titul je listina vydaná oprávněným orgánem. Má předepsanou formu a upravuje podmínky pro plnění, tzn. osoba, jež má plnit, lhůtu plnění a konkrétní povinnost. § 176 daňového řádu upravuje exekuční tituly pro daňovou exekuci.⁴⁸

c) Uplynutá lhůta ke splnění povinností

Podmínkou v tomto případě je, že uložená povinnost, nebyla dobrovolně provedena během dané lhůty. Jedná se o tzv. marné uplynutí lhůty, které stanovil správní orgán. Rozhodnutí lze vykonat až po uplynutí lhůty určené k plnění. Tato lhůta začíná běžet dnem, jenž následuje po dni rozhodnutí právní moci. Podkladem pro výkon rozhodnutí je lhůta k plnění, stanovená správním orgánem. Pokud se stanoví dodatečná lhůta musí se zároveň stanovit obligatorní náležitosti výroku rozhodnutí, následkem čehož je nutno vydat nové rozhodnutí ve smyslu §101 SŘ. Následně je nutno znovu počkat na uplynutí stanovené lhůty a rozhodnutí musí nabýt právní moci. Proti tomuto rozhodnutí je možné se odvolat. Exekuce je zahájena ve chvíli kdy uplynula lhůta pro splnění povinností. Pokud se jedná o peněžité plnění je nutné počkat, jelikož převod či uhrazení platby může nějakou dobu trvat. Způsoby peněžitých plnění jsou upraveny v §163 a násl. daňového řádu.⁴⁹

d) Nenastala prekluze možnosti vymáhání pohledávky

Oprávněný má právo vymáhat svou pohledávku. Toto právo se prekluduje, neboli zaniká po šesti letech v roce, kdy se stala pohledávka vymahatelnou. Lhůta k zaplacení počíná běžet dnem její splatnosti. Správní řád také upravuje maximální lhůty k vykonání exekuce na nepeněžité plnění. Podle §108 odst. 4

⁴⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 315-316. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁴⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 316. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁴⁹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 316-317. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

správního řádu *může exekuční správní orgán nařídit exekuci nejpozději do 5 let a provádět ji nejpozději do 10 let poté, co měla být povinnost splněna dobrovolně.* V případě smrti FO, může správní orgán vymáhat pohledávku po dědici a v případě zániku PO, tento správní orgán může v exekuci pokračovat proti právnímu nástupci.⁵⁰

e) Podání návrhu či podnětu ke správní exekuci

Samostatnou částí správního řízení je výkon rozhodnutí. Výkon rozhodnutí je proveden na návrh oprávněné osoby z exekučního titulu nebo o správní orgán. Jedná se o osobu či orgán, vůči němuž je povinný zavázán a musí plnit povinnost. Pokud se jedná o správní orgán, tak vydává exekuční titul pouze v případě, že se jedná o veřejný zájem na exekuci. Dále je také stanoveno, že správní orgán podávající návrh na exekuci nemusí být nutně tím orgánem provádějícím exekuci. Pokud tyto orgány nejsou shodné, tzn., že správní orgán není vymáhajícím orgánem, musí být podklad k výkonu rozhodnutí opatřen doložkou vykonatelnosti. Tuto doložku vydává správní orgán, jenž v 1. stupni vedl řízení. K exekuci musí být vydána žádost, obsahující všechny náležitosti. Pokud tyto náležitosti nemá, postupuje se podle §45 odst. 2 SŘ. Nedostatky musí být odstraněny, jelikož by vedly k přerušení řízení.⁵¹

f) Existence příslušného správního orgánů

Tímto správním orgánem je myšlen exekuční správní orgán, určený správním řádem nebo jiným zvláštním zákonem. Správní řád zároveň stanovuje jako exekuční správní orgány obecní a krajské úřady.⁵²

---

⁵⁰ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s.318. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁵¹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 318. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁵² HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 315-318. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

4.2. Vymáhání peněžitého plnění

Vymáhání peněžitého plnění je také označováno jako exekuce daňová. Tu upravují příslušná ustanovení uvedená v zákoně č. 280/2009 Sb., daňovém řádu. Exekučními orgány jsou v tomto případě celní úřady či územní finanční orgány. Jestliže zákon nestanoví jinak, tak se při daňové exekuci postupuje podle občanského soudního řádu. Ale pravomoci správce daně (exekuční orgán) upravuje výlučně zákon č. 280/2009 Sb., DŘ.

4.2.1. Průběh exekučního řízení

Exekuce na vymáhání peněžitého plnění nebo také exekuce daňová se zahajuje vydáním exekučního příkazu, formou rozhodnutí a jeho náležitosti jsou podle §102, odst. 1, zákona č. 280/2009

- a) označení správce daně, jenž toto rozhodnutí vydal
- b) číslo jednací, popřípadě číslo platebního výměru
- c) označení příjemce tohoto rozhodnutí
- d) výrok s právním předpisem, na základě něhož bylo rozhodováno. (pokud jde o platební povinnost musí zde být částka a číslo účtu poskytovatele platebních služeb. Na toto číslo účtu má být částka uhrazena)
- e) lhůta k plnění, pokud musí být stanovena
- f) poučení o tom, zdali se proti rozhodnutí lze odvolat, během jaké lhůty je tak možné učinit, kterému správci daně se odvolání podává, spolu s upozorněním na případné vyloučení odkladného účinku
- g) podpis úřední osoby (musí být uvedeno jméno, pracovní zařazení a otisk úředního razítka. Lze nahradit elektronickým podpisem úřední osoby)
- h) datum, kdy bylo rozhodnutí podepsáno

Dále tento exekuční příkaz obsahuje způsob provedení exekuce, výši nedoplatku, výši exekučních nákladů a odkaz na exekuční titul. Před samotným zahájením exekuce posuzuje správce daně tyto skutečnosti:

1. „*existenci exekučního titulu ve smyslu §176 odst. 1,*
2. *zda exekuční titul splňuje podmínky formální a materiální vykonatelnosti,*
3. *zda neuplynula lhůta pro placení daně ve smyslu §160*“⁵³

Tato lhůta, stanovená ve §160 se nazývá lhůtou prekluzivní. Pokud uplyne právo zaniká. V případě uplynutí doby, správce daně zkoumá věc *ex offio* neboli z moci úřední. Jestliže je exekuční řízení zahájeno, běh lhůty se přerušuje.⁵⁴

Po nařízení daňové exekuce je potřeba vyloučit z této exekuce majetek. Vyloučení majetku je obecně upraveno v OSŘ. Pro vyloučení majetku z daňové exekuce platí, že každá osoba, v jejíž prospěch svědčí právo, má možnost na podání návrhu, který vylučuje majetek z výkonu rozhodnutí.⁵⁵ Správce daně rozhoduje o návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce do 30 dnů. Proti rozhodnutí je možné podat odvolání. Odvolat se je možné do 15 dnů, ode dne doručení rozhodnutí. Oprávněné osoby k podání návrhu na vyloučení majetku z daňové exekuce, mohou tento návrh podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení exekučního příkazu. Tento návrh se podává u správce daně.⁵⁶ S majetkem takto vyloučeným nesmí být po dobu exekučního řízení nijak nakládáno. Pokud nelze daňovou exekucí vymoci nedoplatek, dlužníkovi je zaslána výzva exekučního správního orgánu, na jejímž základě je dlužník povinen podat prohlášení o majetku. Toto prohlášení se podává ve lhůtě, která nesmí být kratší než 15 dnů ode dne doručení výzvy. Prohlášení musí obsahovat pravdivé a úplné údaje o svém majetku. Do tohoto se počítá i majetek patřící do společného měni manželů. Pokud dlužník v prohlášení zamlučí nějaké informace či neuvede úplné a pravdivé

---

⁵³ Převzato: Lichnický, O., Ondrýsek, R. a kolektiv, Daňový řád. Komentář. 1. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 341, ISBN 978-80-7400-331-8

⁵⁴ Lichnický, O., Ondrýsek, R. a kolektiv, Daňový řád. Komentář. 1. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2010, s. 341, ISBN 978-80-7400-331-8

⁵⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 323. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁵⁶ Podle §179, zákona č.280/2009 Sb., daňový řád

údaje, správní orgán tak nemá povinnost mlčet pro účely trestního řízení. Údaje, které musí dlužník uvést jsou upraveny v zákoně taxativně.⁵⁷

Exekuce může být z moci úřední částečně nebo zcela odložena na návrh dlužníka, jenž jej zašle správci daně. Důvody pro odložení exekuce daňové jsou většinou sociální či se jedná o hospodářské poměry. Správní orgán vždy rozhoduje dle vlastního uvážení v konkrétních případech. Jestliže tyto důvody pominou, a nedojde-li k zastavení exekuce správce daně rozhodne o pokračování exekuce.⁵⁸ Exekuce daňová může být částečně nebo zcela zastavena pokud „*pro její nařízení nebyly splněny zákonné podmínky, odpadl důvod, pro který byla daňová exekuce nařízena, nebo pokud, povolí posečkání úhrady nedoplatku, jestliže bylo pravomocně rozhodnuto, že postihuje majetek, k němuž náleží právo nepřipouštět exekuci, nebo věci nepodléhající exekuci. Jestliže zaniklo právo vymáhat nedoplatek, nebo předpokládaný výtěžek nepostačí ani ke krytí exekučních nákladů. Pokud by pokračování v daňové exekuci bylo spojeno s nepoměrnými obtížemi, dále pokud, by bylo nařízeno více daňových exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich, nebo je tu jiný důvod, pro který nelze v daňové exekuci pokračovat.*“⁵⁹

Rozhodnutí o odložení, o pokračování v odložené exekuci či o zastavení exekuce musí být doručeno všem příjemcům exekučního příkazu. Jestliže se jedná o částečné zastavení, rozhodnutí se doručuje jen dlužníkovi a plátcí mzdy, poskytovateli platebních služeb nebo dalšímu poddlužníkovi. Proti tomuto rozhodnutí nejsou možné žádné opravné prostředky.⁶⁰

Následkem exekuce vznikají náklady, jenž je dlužník povinen hradit v případě, že exekuce nebyla provedena neoprávněně. Jedná-li se o neoprávněnou exekuci tak sankce dopadá na správní orgán. Tato sankce je upravena v §254 odst. 2, zákona č.280/2009 Sb., DŘ. Tyto exekuční náklady jsou použity na výkon prodeje a hotové výdaje, jenž vznikly během provádění exekuce. Tyto náklady mohou být buďto stanoveny samotným rozhodnutím nebo mohou být součástí

---

⁵⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 323. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁵⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 327. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁵⁹ Podle §181, odst. 2, zákona č. 280/2004 Sb., daňového řádu

⁶⁰ Podle §181, odst. 3 a odst. 4, zákona č. 280/2004 Sb., daňového řádu

výroku exekučního příkazu. Náklady činí 2% z dlužné částky, a to nejméně 500 Kč a nejvíce 500 000 Kč a stejným způsobem jsou stanoveny i náklady na výkon prodeje. Náklady musí hradit dlužník i případě, že nedojde k realizaci prodeje. Jestliže jsou nedoplatky vymáhány od více dlužníků, tak se náklady hradí podle výše nedoplatků poměrně.⁶¹

4.2.2. Způsoby exekuce

Způsoby na provedení daňové exekuce je nutné provést pouze podle zákona. Jedná se tedy o peněžité plnění a při uplatňování jsou použita ustanovení občanského soudního řádu.⁶² K exekuci nemůže správní orgán použít jiné prostředky než ty, které upravuje § 178, daňového řádu. Těmito způsoby jsou:

- a) srážky ze mzdy
- b) přikázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb
- c) přikázání jiné peněžní pohledávky
- d) postižení jiných majetkových práv
- e) prodej movitých věcí
- f) prodej nemovitostí

Jak již bylo zmíněno, k výkonu rozhodnutí správní orgán, jenž provádí exekuci, nemůže použít jiné prostředky než tyto zmíněné podle ustanovení §178 DŘ. Výběr exekučního prostředku, jenž má být zvolen, není ponechán pouze na vůli exekučního správního orgánu. Je obecně dáno, že by měl být vybrán takový prostředek, který nejméně postihuje účastníky řízení, ale zároveň vede efektivně k cíli, jedná se o tzv. **zásadu přiměřenosti**. Ke splnění povinnosti nesmí správní orgán použít vůči povinnému nepřiměřeně tvrdší prostředek, pokud je zřejmé, že povinnost může být splněna i mírnějším prostředkem. Tudíž orgán může odmítnout pro výkon peněžitého plnění například takový prodej movitých věcí, jestliže pohledávka lze splnit přikázáním pohledávky či příkazem k provedení srážek ze mzdy. Jednotlivé způsoby daňové exekuce jsou upraveny obecnými

---

⁶¹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 329. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁶² Srov. Ust. §263 a §264 OSŘ a násl.

pravidly v OSŘ. Při daňové exekuci je dáno, že exekuční správní orgán je povinen vyzkoušet poddlužníka o právní moci exekučního příkazu. Vyrozmění o tom je doručováno do vlastních rukou účastníků. Jestliže poddlužník poruší nějakou ze svých povinností, je s ním zacházeno jako s dlužníkem. Jedná se o nárok, který exekuční správní orgán uplatňuje žalobou u soudu.⁶³

4.3. Vymáhání nepeněžitých plnění

Pokud se jedná o správní exekuci na nepeněžitá plnění postupuje se podle zákona č.500/2004 Sb., správního řádu. Při této exekuci nemá povinný možnost vybrat si způsob výkonu, jelikož je dán povahou vynucované povinnosti. Vymáhajícím orgánem je v tomto případě je správní orgán, který vydal exekuční titul a zároveň je orgánem státní správy. Vymáháním nepeněžitých plnění je rozuměno jako povinnosti něco vydat, dodat, vykonat, něco strpět nebo se něčeho zdržet.⁶⁴

4.3.1. Průběh exekuce

Ještě před nařízením exekuce, může nastat situace, kdy exekuční správní orgán vyzve povinného ke splnění povinnosti tzv. exekuční výzvou a určí povinnému lhůtu, během níž má být splněna. Tato exekuční výzva musí obsahovat určité náležitosti. Proti této exekuční výzvě se nelze odvolat. Tuto výzvu je možné vydat v případě, že nehrozí nebezpečí, že účel exekuce bude zmařen.⁶⁵

Správní exekuce na nepeněžitá plnění se nařizuje po vydání exekučního příkazu. Následně je exekuční řízení zahájeno, a to dnem, kdy byla exekučnímu orgánu doručena žádost. Dále je také možné exekuční řízení zahájit dnem, kdy exekuční správní orgán zahájí řízení z moci úřední. Účastníky exekučního řízení

---

⁶³ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 324. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁶⁴ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 330-331. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁶⁵ Podle §109, odst. 1 a odst. 3, zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu

jsou takové osoby, kterým je uložena povinnost vyplývající z exekučního titulu a osoby, kterým vyplývají z exekučního příkazu práva a povinnosti. Exekuční příkaz je vydáván z moci úřední nebo na žádost oprávněného. Tento příkaz musí mít podle správního řádu obsahové náležitosti a musí mít formu usnesení. Vydává se a doručuje písemně, všem účastníkům řízení. Návrh musí být jednoznačný a především srozumitelný. Proti exekučnímu příkazu není možné podat opravný prostředek neboli odvolání, ale jsou přípustné námitky.⁶⁶

Exekuce je prováděna oprávněnou osobou, která má při provádění povinnost se prokázat písemným pověřením, ze kterého jí budou vyplývat příslušná oprávnění. Během provádění exekuce je každý povinen oprávněné osobě umožnit přístup na místa, kde má být exekuce provedena. Pokud takto osoby neučiní, je možné toto jednání posuzovat jako přestupek či trestný čin.⁶⁷

Během exekuce je možné, že nastanou okolnosti, kvůli kterým, může dojít k odložení, nebo přerušení nařízené exekuce. Pouze však v mezích daných zákonem. Exekuci lze odložit či přerušit pouze pokud k tomu jsou vážné důvody, které exekuční správní orgán posuzuje individuálně. Povinný může požádat o odložení nebo přerušení exekuce z důvodů posečkání plnění povinnosti. Aby tato situace mohla nastat, musí být splněny určité podmínky. Například musí být zřejmé, že povinný splní svoji povinnost ve lhůtě určené k provedení exekuce a nebude zmařen její účel. Bez žádosti podané povinným lze exekuci odložit nebo přerušit ve dvou případech. V prvním případě to vyplývá přímo ze zákona a v druhém exekuční správní orgán zvažuje podle okolností daného případu odložení či přerušení exekuce z úřední povinnosti. O přerušení či odložení exekuce je rozhodováno usnesením, jenž se oznamuje povinným. Proti tomuto usnesení není možné se odvolat. Lze je přezkoumat v přezkumném řízení za stejných podmínek jako exekuční příkaz. Jako opravný prostředek jsou přípustné námitky. Pokud nejsou během odložení či přerušení splněny určité podmínky, v exekuci se pokračuje. Na toto po celou dobu dohlíží exekuční správní orgán.⁶⁸

---

⁶⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 331-332. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁶⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 333. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁶⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 333-334. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

Exekuci lze za určitých podmínek, které jsou stanovené v zákoně, zastavit. Je tak možné provést z úřední moci (ex offa), nebo na žádost oprávněného. Jedná-li se o žádost, musí existovat některé ze zákonných důvodů. V usnesení o zastavení exekuce musí být uveden přesný důvod zastavení exekuce. Toto usnesení se doručuje povinnému a ten se proti němu nemůže odvolat. Opět jsou zde připuštěny námitky uvedené ve správním řádu. Exekuci lze zastavit také na žádost oprávněného z exekučního titulu. V tomto případě správní orgán exekuci zastaví, aniž by zkoumal jakékoliv zákonné důvody. V případě, že by návrh podalo více osob, exekuce může být zastavena jen pokud, o to požádají všichni oprávnění.⁶⁹

V souvislosti s exekucí vznikají exekuční náklady. Tyto náklady je možné rozlišovat podle toho, jedná-li se o exekuční náklady povinného (náklady tvoří paušální částku ve výši 2000 Kč) a hotové výdaje (tyto výdaje vznikly při provádění exekuce).⁷⁰ Náklady musí povinný platit vždy, pokud byl vydán exekuční příkaz nebo pokud oprávněná úřední osoba při exekuci odebráním movité věci přistoupila k tomuto odebrání. Dále také v případě, že při exekuci přímým vyklizením úřední osoba přistoupila k vyklizení. Exekuční správní orgán, jenž uložil náhradu nákladů, tyto náklady vybírá a provádí jejich exekuci podle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.⁷¹

Jak zde již bylo zmíněno, v exekučním řízení je možné proti rozhodnutí exekučního správního orgánu, podat opravný prostředek tzv. námitky. Tyto námitky nelze podat v případě, že usnesení již bylo vykonáno. Námitky mohou mít odkladný účinek jestliže směřují proti: usnesení o odložení či přerušení, proti exekučnímu příkazu, kterým se nařizuje exekuce vyklizením a proti usnesení o zastavení exekuce. Exekuční správní orgán rozhoduje o námitkách a proti jeho rozhodnutí není možné podat odvolání.⁷²

---

⁶⁹ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 334-335. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁷⁰ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 335. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁷¹ Podle §116, zákona č. 500/2004 Sb. správní řád

⁷² Podle §117, zákona č. 500/2004 Sb., Správní řád

4.3.2. Způsoby exekuce

Podle §112, zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, kdy se rozlišuje zastupitelné a nezastupitelné plnění, lze exekuci na nepeněžitě plnění nařídit a provést následujícími způsoby:⁷³

- a) náhradním výkonem v případě zastupitelných plnění,
- b) přímým vynucením v případě nezastupitelných plnění, zejména vyklizením, odebráním movité věci a předvedením, nebo
- c) ukládáním donucovacích pokut.

Způsob zvolené exekuce závisí především na povaze povinnosti, jenž je uložena exekučním titulem. Pokud je tedy uložena exekuce na nepeněžitě je povinnému ukládáno odevzdat movitou věc či se chovat určitým způsobem (něco strpět, něčeho se zdržet či vykonat určitou práci). Správní orgán má v tomto případě možnost si zvolit způsob, který nejlépe odpovídá povaze ukládané povinnosti. Exekuční správní orgán může zároveň použít kombinaci několika způsobů, ovšem pouze tehdy, jestliže to povaha věci umožňuje. Správní řád také uvádí způsoby tzv. **příkladm** a to pokud se jedná o výkon exekuce přímým vynucením. Exekuční správní orgán se během správního uvážení musí řídit zásadami rychlosti, účelnosti, hospodárnosti a všemi dalšími zásadami exekučního řízení. Zároveň musí být účelu exekuce dosaženo co nejefektivněji a to s přihlédnutím k osobě povinného.⁷⁴

---

⁷³ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 337. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

⁷⁴ HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Správní právo procesní*. 5. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2015, s. 337. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-071-0.

5. Exekuce soudní

Soudní exekuce je obecný název jak pro exekuci nařízenou soudy nebo prováděnou soudními exekutory. V prvním případě užívám výraz „výkon rozhodnutí“ či „vykonávací řízení“, který je upraven zákonem č. 99/1963 Sb., občanským zákonem, V případě exekuce prováděné soudním exekutorem používám výrazu „exekuce“ či „exekuční řízení“. Tato exekuce je upravená zákonem č. 120/2001 Sb., exekučním řádem. V následujících kapitolách se budu konkrétněji věnovat obou výše zmíněným druhům, především jejich průběhu. V exekuci prováděné soudním exekutorem je navíc popsána činnost exekutora dále exekutorská komora a její orgány.

5.1. Výkon rozhodnutí

Výkon rozhodnutí je druh exekuce prováděn soudy. Tato činnost je vyhrazena výlučně soudům a následně soudních vykonavatelům. Vykonávacím řízení je upraveno zákoně č. 99/1963 Sb., občanském soudním řádu. Soud má úlohu ve vykonávacím řízení usnadňenou. Je to tím, že se nemusí ale hlavně nemůže zabývat hmotněprávními předpoklady prosazovaného nároku. Soud má ve vykonávacím řízení dva druhy úloh. V první řadě se jedná o projednávání a rozhodování věcí, které vyplývají z pracovních, rodinných, družstevních, obchodních ale především občanskoprávních vztahů. V druhé řadě se jedná o provádění výkonu rozhodnutí, jenž nebyla dobrovolně splněna.⁷⁵

---

⁷⁵ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, s. 489-490. Beckovy příručky pro právní praxi. ISBN 80-7179-489-9.

5.1.1. Předpoklady pro výkon rozhodnutí

Pro vznik exekučního řízení musí existovat určité podmínky. V případě, že tyto podmínky nejsou splněny, exekuce nemůže být zahájena, natož provedena. Tím pádem vzniká jakýsi nedostatek, jenž je potřeba odstranit. Níže uvedené procesní podmínky jsou stanoveny zákonem. Tyto PP jsou stejné jako PP platné pro nalézací řízení.⁷⁶

Procesní podmínky v exekučním řízení jsou následující:

- „návrh na nařízení výkonu rozhodnutí (§ 261 odst. 1 OSŘ)
- pravomoc soudu (§251, §274 OSŘ)
- příslušnost soudu (§252 OSŘ)
- způsobilost být účastníkem řízení (§19 OSŘ)
- procesní způsobilost (§19, §20, §254 odst. 1 OSŘ)
- průkaz plné moci (§24 a násl., §254 odst. 1 OSŘ)
- překážka věci zahájené nebo rozsouzené (§83, §159a, §254 ODST. 1 OSŘ)⁷⁷

Neodstranitelné podmínky řízení jsou tyto:

- „nedostatek pravomoci soudu (§274 OSŘ)
- nedostatek věcné příslušnosti soudu (§104a OSŘ)
- překážka věci zahájené /litispence/ (§83, §254 odst. 1 OSŘ)
- překážka věci rozsouzené /res iudicata/ (§159a odst. 5, §254 odst. 1 OSŘ)
- způsobilost být účastníkem řízení (§19, §254 odst. 1 OSŘ)⁷⁸

A k odstranitelným nedostatkům procesních podmínek patří:

- „nedostatek procesní způsobilosti (§20 OSŘ)
- nedostatek plné moci (§28 OSŘ, §254 odst. 1 OSŘ)⁷⁹

---

⁷⁶ TRIPES, Antonín. *Exekuce v soudní praxi*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2006, s. 9. ISBN 80-7179-489-9.

⁷⁷ Převzato: Tripes, A. *Exekuce v soudní praxi*. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2006, s. 9

⁷⁸ Převzato: Tripes, A. *Exekuce v soudní praxi*. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2006, s. 9

⁷⁹ Převzato: Tripes, A. *Exekuce v soudní praxi*. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2006, s. 9

5.1.2. Průběh vykonávacího řízení

Prvním bodem vykonávacího řízení podle OSŘ je nařízení výkonu rozhodnutí. Výkon rozhodnutí se nařizuje pouze na návrh oprávněného. Tento návrh na výkon rozhodnutí musí obsahovat rodné číslo povinného, které uvede oprávněný v případě, že mu je známo. Pokud se jedná o návrh VR ukládající zaplacení peněžité částky, oprávněný uvádí způsob provedení VR. Je nutné, aby byl k návrhu připojen stejnopis rozhodnutí s potvrzením o vykonatelnosti. Jestliže se návrh podává u soudu rozhodujícího jako soud prvního stupně, není potřeba tento stejnopis připojovat.⁸⁰

Výkon rozhodnutí se nařizuje pouze v případě, že rozhodnutí obsahuje označení oprávněného a povinného, dále vymezení rozsahu a obsahu povinností, na základě jejichž splnění byl navržen výkon rozhodnutí. Jestliže rozhodnutí soudu neobsahuje lhůtu ke splnění povinností, je dáno, že tyto povinnosti je nutno splnit do tří dnů a pokud jde o vyklizení bytu je to do patnácti dnů od právní moci rozhodnutí. V případě, že má povinnost plnit více povinných a jedná se o dělitelné plnění, platí, že tuto povinnost jsou zavázáni splnit všichni povinní stejným dílem.⁸¹ VR je možné nařídit pouze v takovém rozsahu, jenž byl navržen oprávněným a jaký stačí k jeho uspokojení.⁸² Pokud je výkon rozhodnutí navržen nevhodným způsobem, může soud nařídit jiný vhodný výkon rozhodnutí. Jedná se především o nepoměr výše pohledávky oprávněného a ceny věci, ze které má být dosaženo uspokojení pohledávky. Návrh na výkon rozhodnutí může být soudem zamítnut, pokud je zřejmé, že by dosažený výtěžek nepostačil ani k pokrytí nákladů VR.⁸³

Poté co je výkon rozhodnutí nařízen, se o jeho provedení postará soud. Konkrétně předseda senátu. Některé způsoby exekuce a jejich výkon mají na starosti soudní tajemníci, justiční čekatelé či vyšší soudní úředníci. Soudní vykonavatelé mají na starosti jednoduché úkony podle pokynů těch, co nařídili exekuci. Tito vykonavatelé jsou vázáni příkazy soudce či vyšších soudních

---

⁸⁰ Podle §261, odst. 1 a odst. 2, zákona č. 99/1963 Sb. Občanský soudní řád

⁸¹ Podle §261a, odst. 1, odst. 2 a odst. 3, zákona č.99/1963 Sb., občanského soudního řádu

⁸² Podle §263, odst. 1, zákona č. 99/1963Sb., občanského soudního řádu

⁸³ Podle §264 odst. 1 a odst. 2, zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu

úředníků. Hlavními úkony vykonavatelů jsou: „*Soupis movitých věcí, zajištění zapsaných věcí, vydání odebraných věcí oprávněnému nebo jejich složení u soudu, provedení odhadu movitých věcí menší ceny, je-li vykonavatel schopen spolehlivě posoudit cenu věci sám, prodej sepsaných věcí v dražbě, vydání výtěžku z prodaných věcí oprávněným popřípadě složení výtěžku u soudu, odebrání movitých věcí se vším co k nim patří povinnému nebo tomu, kdo je ochoten je vydat, a jejich odevzdání oprávněnému, vyklizení nemovitosti, vydání movitých věcí, které mají být z vyklizeného objektu odstraněny povinnému nebo jejich odevzdání orgánu obce.*“⁸⁴

Vykonavatelé mají právo učinit taková opatření, aby byl při provádění výkonu rozhodnutí zachován pořádek. Dále je oprávněn k vykázaní osob, hrubě rušící výkon rozhodnutí, z místa jeho provádění. V některých případech může vykonavatel požádat policejní orgán o poskytnutí ochrany. Každý úkon, jenž vykonavatel provede, musí být sepsán do protokolu. Protokol by měl být sepsán při skončení či během úkonu. V takovém protokolu musí být především uvedeno označení soudu, místo, čas a předmět jednání, jméno a příjmení zúčastněných soudních pracovníků, účastníků úkonu, jejich zástupců a dalších přítomných osob ale také jméno, příjmení a adresa manžela/manželky povinného. Dále zde musí být uveden průběh úkonu a podané návrhy. Také zjištění o tom, že usnesení o výkonu rozhodnutí bylo povinnému doručeno. Protokol musí být následně podepsán jak vykonavatelem, tak všemi zúčastněnými osobami. Jakékoliv události během provádění musí být poznamenány.⁸⁵

Ve všech fázích vykonávacího řízení soud postupuje samozřejmě tak, aby byl řízení co nejdříve a úspěšně vykonáno.

Výkon rozhodnutí se zastavuje pokud:

- a) byl nařízen tento výkon rozhodnutí, ačkoli se rozhodnutí stále nestalo vykonatelným.
- b) rozhodnutí bylo zrušeno nebo se stalo neúčinným po nařízení výkonu.
- c) ten kdo navrhl nařízení rozhodnutí, zároveň navrhl i jeho zastavení

---

⁸⁴ Převzato: SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 61. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

⁸⁵ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s. 61-62. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

- d) postihuje věci, které jsou z něho podle §321 a §322 vyloučeny. Jsou to věci, které se podle zvláštních předpisů zakazují prodávat. Nebo věci, které výkonu rozhodnutí nepodléhají. Z výkonu rozhodnutí jsou tedy vyloučeny věci jako např. běžné oděvní součásti, vybavení domácnosti, snubní prsten a jiné předměty podobné povahy, zdravotnické potřeby a jiné věci, jež jsou potřebné pro nemoc nebo tělesnou vadu povinného, hotovost do částky, která odpovídá dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu⁸⁶, zvířata, která slouží člověku jako společník a která nejsou určena k chovu⁸⁷
- e) během průběhu výkonu rozhodnutí se ukázalo, že výtěžek, jenž bude VR dosažen, nepostačí ke krytí jeho nákladů.
- f) bylo rozhodnuto o tom, že
- g) právo přiznané výkonem rozhodnutí zaniklo, ledaže by byl VR již proveden. Pokud bylo rozsudkem přiznané právo pro zmeškání,
- h) existuje-li jiný důvod, pro nějž nelze vykonat rozhodnutí. V tomto případě je výkon rozhodnutí nepřípustný⁸⁸

Dále se výkon rozhodnutí zastavuje v případě, že povinný provedl srážku stanovenou zvláštními právními předpisy z vymáhané peněžitě pohledávky oprávněného a odvedl příslušnému orgánu tuto srážku v rozsahu, v jakém byl povinen tuto srážku provést. Nařízení výkonu rozhodnutí se zastavuje na návrh i bez návrhu a zastavuje jej soud.⁸⁹ Toto jsou podle OSŘ obecné důvody pro zastavení exekuce. Tyto důvody jsou použitelné i pro majetkové exekuce.⁹⁰

Následuje poslední fáze výkon rozhodnutí a tou je skončení vymáhacího řízení. V tomto případě je vymáhací řízení možné ukončit způsoby, uvedenými v zákoně. Těmito způsoby je možné chápat:

1. Uspokojení oprávněného (jedná se o nejčastější způsob ukončení řízení)
2. Zastavení exekuce

⁸⁶ Zákon č. 110/2006 Sb. o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁷ Podle §321 a §322, zákona č.99/1963 Sb., občanského soudního řádu

⁸⁸ Podle §268, odst. 1, zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu

⁸⁹ Podle §268, odst. 2 a §269 odst. 1, zákona č.99/1963 Sb., občanského soudního řádu

⁹⁰ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.73. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

3. Bezvýslednost, neboli k marnost exekuce⁹¹

Výkon rozhodnutí musí být následně doprovázen náklady, které spolu s nařízením výkonu rozhodnutí ukládá soud. Lhůta k jejich zaplacení není stanovena. Na náklady se vztahuje i nařízení výkonu rozhodnutí. Na náhradu všech nákladů má oprávněný nárok ze zákona. Náklady jsou placeny státem. Jestliže dojde k zastavení výkonu rozhodnutí, je náhrada nákladů rozhodnuta soudně podle důvodu, zastavení výkonu rozhodnutí. Soud dále může zrušit vydaná rozhodnutí o nákladech nebo může oprávněnému uložit vrácení doposud zaplacených nákladů povinnému.⁹²

5.1.3. Způsoby výkonu rozhodnutí

Rozhodnutí musí být vykonáváno pouze způsoby uvedenými v zákoně č. 99/1963 Sb., občanském soudním řádu. Výkon rozhodnutí je možné provést jak vymáháním peněžité, tak nepeněžité pohledávky.

Exekuce k vymožení peněžité pohledávky

- a) Srážkami ze mzdy
- b) Příkázáním pohledávky
- c) Prodej movitých věcí
- d) Prodej nemovitosti
- e) Soudcovské zástavní právo na nemovitostech
- f) Postižení podniku a prodej podniku

Exekuce k uspokojení práv na nepeněžité plnění

- a) Vyklizení
- b) Odebrání věci
- c) Rozdělení společné věci
- d) Provedení prací a výkonu

---

⁹¹ SCHELLEOVÁ, Ilona. *Exekuce*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2008, s.78. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-91-5.

⁹² Podle §270 a §271, zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu

5.2. Exekuce prováděná soudním exekutorem

Vedle výkonu rozhodnutí je v soudní exekuci zahrnuta i exekuce prováděná soudním exekutorem. Je to v poslední době jeden z nejvíce využívaných způsobů vymáhání pohledávek. Tuto exekuci upravuje zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád). U tohoto druhu exekuce se především zaměřuji na samotnou osobu exekutora, exekutorskou komoru, její orgány a průběh exekučního řízení vykonávané soudním exekutorem. K této kapitole se pak především vztahuje rozhovor se soudní exekutorskou Mgr. Zuzanou Sobíškovou.

5.2.1. Exekutor a exekutorská komora

Postavení a činnost soudních exekutorů je upravena v zákoně č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), tato poměrně nová právní norma nabyla účinnosti 1. Května 2001. Tímto se Česká republika stala jednou ze zemí, ve kterých tato profese působí. Zřízením této profese má tedy věřitel na výběr, zda jeho pohledávka bude vymáhána soudním vykonavatelem nebo soudním exekutorem. Exekutoři mají podobné postavení jako notáři. Stát pověřuje exekutora exekutorským úřadem. Pro to, aby se mohl člověk stát soudním exekutorem, musí splnit určité podmínky. Tato osoba musí být občanem České republiky, musí mít plnou způsobilost k právním úkonům, musí získat vysokoškolský titul v magisterském studijním oboru právo a právní věda.⁹³ Tato osoba musí být absolutně bezúhonná a musí vykonat minimálně tříletou exekutorskou praxi a složit exekutorské zkoušky. Exekutoři jsou do svého úřadu jmenováni ministrem spravedlnosti na základě výběrového řízení, jež organizuje Exekutorská komora.⁹⁴

Hlavní činností exekutora je rozuměn především nucený výkon exekučních titulů. Mimo to může vykonávat další činnost jako je poskytování právní pomoci oprávněným, či povinným, při vydání exekučního titulu, ale také v souvislosti s exekuční a jinou činností. Exekutor je oprávněn sepisovat exekutorské zápisy, které jsou veřejnými listinami, sepisovat listiny, přijímat do úschovy peníze, listiny a movité věci, související s exekuční činností. Může konat funkci soudního vykonavatele a doručovat písemnosti

---

⁹³ Toto upravuje §46 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů

⁹⁴ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, s. 166. ISBN 978-80-7201-842-0.

soudu. Je oprávněn provádět dražbu movité či nemovité věci na základě návrhu vlastníka nebo osoby oprávněné s věcí disponovat. Dále je také oprávněn vydávat stejnopisy, opisy a výpisy. Soudní exekutor má při výkonu své činnosti a činnosti z pověření soudu postavení veřejného činitele a je povinen dodržovat mlčenlivost o všech skutečnostech a věcech souvisejících s jeho exekutorskou činností. Soudní exekutor také odpovídá za škodu podle § 32 EŘ a § 4 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci, ve znění pozdějších předpisů). Rovněž je trestně a kárně odpovědný (§116 EŘ).⁹⁵

Soudnímu exekutorovi náleží za jeho činnost odměna, náhrada výdajů, náhrada za doručování písemností a náhrada za věnovaný čas vykonávání exekuce. Ve vyhl. č. 330/2001 Sb. je upraven způsob určení výše odměny. Tato odměny může být jak smluvní tak mimosmluvní. Odměny za další činnost jsou závislé na jejich typu. Pokud se například jedná o právní pomoc je odměna stanovena advokátním tarifem, pro provádění dražby movitých či nemovitých věcí zákon o veřejných dražbách.⁹⁶

Exekutorská komora se sídlem v Brně je orgánem samosprávy exekutorů. Byla zřízena dne 1. 5. 2001, tzn. dnem, kdy zároveň nabyl účinnosti exekuční řád. Exekutorská komora je právnickou osobou a sdružuje všechny soudní exekutory a vede seznam exekutorů, kandidátů a koncipientů.⁹⁷ Pokud je exekutor odvolán, zemře, nebo je prohlášen za mrtvého, jeho členství v exekutorské komoře zaniká.⁹⁸

Podle §110- §115a, zákona č.120/2001 má Exekutorská komora tyto orgány:

- **Sněm** - je nejvyšším orgánem komory a volí její ostatní orgány. Tohoto sněmu má právo se zúčastnit každý exekutor. Sněm je většinou svolávám jednou za dva roky. Schvaluje rozpočet a hospodaření komory. Volí se přímou a tajnou volbou na dobu tří let z řad exekutorů členy prezidia komory a odvolává je, nestanoví-li tento zákon jinak.
- **Prezidium komory** – je řídicím a výkonným orgánem komory. Má pět členů a pět náhradníků. Volí a odvolává ze svých členů prezidenta a viceprezidenta

---

⁹⁵ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, s. 167. ISBN 978-80-7201-842-0.

⁹⁶ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, s. 167. ISBN 978-80-7201-842-0.

⁹⁷ Seznam všech soudních exekutorů, koncipientů, kandidátů a vykonavatelů je uveden na stránkách Exekutorské komory <http://www.ekcr.cz/seznam-exekutoru>

⁹⁸ Kasíková, M. a kol. *Exekuční řád. Komentář*. 3. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, s. 566. ISBN 978-80-7400-476-6

komory. Zastupuje, chrání a prosazuje zájmy exekutorů a dohlíží na jejich činnost.

- **Prezidenta komory** – zastupuje komoru na venek a jedná jejím jménem ve všech věcech. Řídí jednání sněmu a jednání prezidia komory, jenž je svolává nejméně jednou za tři měsíce.
- **Revizní komisi** – má pět členů. Tito členové volí ze svých členů předsedu a místopředsedu této komise.
- **Kontrolní komisi** – má devět členů a pět náhradníků. Za svých členů volí a odvolává předsedu a místopředsedu kontrolní komise. Provádí kontroly a doporučuje prezidiu opatření při provádění dohledu nad činností exekutorů a nad vedením exekutorských úřadů.
- **Kárná komisi** – má devět členů, přičemž šest členů z řad soudců a tři členy z řad exekutorů. Řízení, rozhodování a činnost kárné komise upraví komora kárným řádem.
- **Zkušební komisi** – má patnáct členů. Členové zkušební komise, stejně jako členové revizní, kontrolní a kárné komise, volí ze svých členů předsedu a místopředsedu zkušební komise. Její řízení, rozhodování a činnost komora upravuje zkušebním řádem.
- **Výběrovou komisi** – má šest členů, přičemž dva členové z řad soudních exekutorů, dva z řad soudců a dva z řad zaměstnanců ministerstva. Tato komise určí svého předsedu losem.

5.2.2. Průběh exekučního řízení

Exekuční řízení zahajuje na návrh (§35 odst. 1 EŘ) a je zahájeno dnem, kdy tento návrh došel exekutorovi. O tomto návrhu musí věcně rozhodnout soud nejpozději do 15 dnů od jeho předložení. Tato lhůta má procesní charakter. Tento návrh podává oprávněný (nebo ten, kdo prokáže, že na něj přešlo právo z rozhodnutí) exekutorovi či exekučnímu soudu s určením exekutora. Návrh musí obsahovat informace exekutorovi jako jeho označení a jeho sídlo a příslušný soud. To v případě, že by návrh nebyl podáván soudnímu exekutorovi ale přímo soudu. Samozřejmě musí obsahovat označení exekučního titulu. Také zde musí být informace o účastnících, jako je jméno, příjmení, rodné číslo a datum narození, bydliště a popřípadě místo pobytu. Dále zde musí být uvedeno, které věci se návrh týká, co sleduje a kdo ho činí. Musí zde být uvedena povinnost, jež má být vymožena, její rozsah plnění a důkazy, kterých se dovolává oprávněný. Návrh musí být opatřen datem a podpisem. Pokud návrh neobsahuje všechny tyto náležitosti, je nesrozumitelný či neurčitý, může exekutor do 15 dnů vyzvat oprávněného, aby návrh opravil či doplnil.⁹⁹

Poté co je exekuce zapsána do rejstříku zahájených exekucí, je na exekutorovi jaký zvolí způsob provedení exekuce. Následně vydá exekuční příkaz provedení exekuce určitým způsobem. Tento způsob exekutor volí podle vhodnosti a přiměřenosti pohledávky. Příkaz obsahu v podstatě skoro stejné náležitosti jako návrh, ale samozřejmě je doplněn další náležitosti, jako je způsob provedení exekuce, výrok, poučení o odvolání, den a místo vydání a podpis exekutora. Proti exekučnímu příkazu není přípustný žádný opravný prostředek. Příkaz je následně doručen jak povinnému tak oprávněnému a dalším osobám, kterým se doručuje usnesení o nařízení exekuce. Okruh těchto dalších osob je určen způsobem exekuce.¹⁰⁰

Během exekučního řízení je možný odklad exekuce. Tento odklad může nastat pouze pokud, je podaný návrh u příslušného exekutora. Musí opět obsahovat všechny náležitosti návrhu. Pokud tyto náležitosti neobsahuje, nebo je

⁹⁹ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžité plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1.1.2002*. 4. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2002, s.237-238. ISBN 80-7201-322-x.

¹⁰⁰ Podle §47 a §49, zákona č.120/2001 Sb., exekučního řádu

nesrozumitelný či neúplný, exekutor tento návrh může odmítnout, jelikož nebylo možné kvůli nedostatkům o návrhu na odklad rozhodnout. Jestliže exekutor tento návrh přijme a odloží exekuci, je nutné určit dobu, na kterou je exekuce odložena. To samé platí i v případě exekučního soudu. Během této doby exekutor nečiní žádné úkony v rámci exekuce. Odklad exekuce lze provést i bez návrhu a to v případě, že se očekává zastavení exekuce.¹⁰¹

Poslední částí řízení je zastavení exekuce. K zastavení exekuce je také nutné podat návrh. Tento návrh se podává u exekutora, jenž vede exekuci a povinný jej podává do 15 dní od doby, co se dozvěděl o důvodu zastavení exekuce. Návrh musí obsahovat skutečnosti, pro které má být exekuce zastavena a musí být podán ve výše uvedené lhůtě. Jestliže návrh tyto skutečnosti neobsahuje nebo je nesrozumitelný či neurčitý, může jej exekutor odmítnout. Zastavení exekuce může exekutor nařídit i bez návrhu, pokud s tím souhlasí oprávněný. Stejně tak může postupovat i exekuční soud. Exekuci na návrh účastníků soud nezastaví, jestliže nejsou zaplacený náklady exekuce.¹⁰² Také je dobré zmínit usnesení nejvyššího soudu vydané pod sp. zn. 20 Cdo 2706/2007 (Rc 107/2009) kdy soud může zastavit exekuci i poté, co pohledávka s příslušenstvím, ale také exekuční náklady byly vymoženy, v případě, že se podkladové rozhodnutí nestalo vykonatelným.

---

¹⁰¹ Podle §54, zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu

¹⁰² Podle §55 a §55a, zákona č. 120/2001 Sb., exekučního řádu

5.2.3. Způsoby exekuce

Exekuci lze provést pouze způsoby uvedenými v zákoně č. 120/ 2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučním řádu), v platném znění. Exekuce vykonávaná soudním exekutorem může být provedena následujícími způsoby. Pokud se jedná o peněžité plnění, těmito způsoby jsou:

- Srážky ze mzdy a jiných příjmů
- Příkázání pohledávky
- Prodej movitých věcí a nemovitostí
- Postižení podniku
- Zřízení exekutorského zástavního práva na nemovitostech
- Správa majetku
- Pozastavení řidičského oprávnění

V případě, že se jedná o jinou povinnost, než peněžité plnění jedná se o

- Vyklizení
- Odebrání věci
- Rozdělení společné věci
- Provedení prací a výkonů¹⁰³

Jestliže k uspokojení oprávněného nepostačí jeden z těchto uvedených způsobů, může být exekuce v jednom exekučním řízení provedena více možnými způsoby. Exekuce může být dokonce provedena i všemi zákonem stanovenými způsoby. Pokud je exekuce prováděna více nebo všemi možnými zákonem stanovenými způsoby, lze k jejímu provedení přistoupit postupně ale i současně.

---

¹⁰³ KASÍKOVÁ, M. a kol. *Exekuční řád*. Komentář. 3. Vydání. Praha: C.H. Beck, 2013, s. 381, ISBN 978-80-7400-476-6

6. Střet správní a soudní exekuce

Střetem nebo také souběhem exekucí je rozuměno souběžné probíhání výkonů rozhodnutí. Od roku 2001 nastolil právní řád pro tyto vzniklé situace určitá pravidla. V případě, že jsou tytéž věci, práva a jiné majetkové hodnoty postiženy více exekucemi např. nařízenými soudy, správci daně nebo orgány veřejné správy, jsou postupy soudů, soudních exekutorů a dalších upravovány zákonem č. 119/2001 Sb. Zákon, kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí¹⁰⁴ Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 21. 7. 2004 sp. zn. 20 Cdo 331/2004 znovu zmínil že, „*předmětem úpravy obsažené v zákoně č.119/2001 Sb. není postup soudů v případech souběhu výkonu rozhodnutí (podle občanského soudního řádu), nařízeného i prováděného soudem, s exekucí (podle exekučního řádu), nařízenou soudem a prováděnou soudním exekutorem.*“

Ke střetu exekucí dochází v případě, že jedna věc byla zapsána do soupisu věcí obou oprávněných orgánů. Tento stav nastává, protože není zákonem zakázáno současně pojmout stejnou věc do více soupisů. Tzn., že například exekutor finančního úřadu může do svého soupisu zahrnout věc, již sepsanou vykonavatelem soudu.¹⁰⁵

Pokud se jedná o dražbu věci, mohou být prodány pouze takové věci, jež byly příslušným pracovníkem sepsány jako první. Pokud se jedná o soudní exekuci tak se pořadí řídí dnem, kdy věřitelův návrh na nařízení exekuce pro jednotlivé pohledávky došel soudu (§332 OSŘ). Pokud se jedná o exekuci daňovou, tak žádné ustanovení v zákoně č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků není, jelikož zákon u této exekuce se střety nepočítá a může být pouze jeden věřitel.¹⁰⁶

---

¹⁰⁴ RAŠOVSKÁ, Ilona. *Jak být úspěšný v exekuci, aneb, Základní abeceda exekutora: (praktická příručka pro exekutory)*. Vyd. 1. Praha: Orac, 2002, s. 9-10 Knihovnička Orac. ISBN 80-86199-51-7.

¹⁰⁵ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžitě plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1. 1. 2002*. 4. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2002, s. 212. ISBN 80-7201-322-x.

¹⁰⁶ GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžitě plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1. 1. 2002*. 4. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2002, s. 212-213. ISBN 80-7201-322-x.

Srážky ze mzdy a jiných příjmů- V tomto případě se uspokojují pohledávky podle pořadí. To se řídí dnem doručení usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy, příkaz soudního exekutora o provedení srážek ze mzdy, příkaz správce daně o provedení srážek ze mzdy nebo příkaz k provedení srážek ze mzdy, jenž vydal orgán veřejné správy. V případě, že plátcí mzdy bylo téhož dne doručeno více rozhodnutí pro pohledávky, mají stejné pořadí. Pokud na jejich plné uspokojení nestačí určená částka, jsou uspokojeny poměrně. V případě, že plátce mzdy, povinný či oprávněný požádá soud, může tento soud rozhodnout o tom, jaká částka má být povinnému ve výplatním období ze mzdy sražena a kolik z ní případně každé vymáhané pohledávce. Další podmínky jsou upraveny v §4- §7 zákona č. 119/2001 Sb.¹⁰⁷

Příkázání pohledávky- Zde se opět uspokojují pohledávky podle svého pořadí. Je to v případě, kdy exekuce souběžně postihuje pohledávku povinného z účtu banky, pobočky zahraniční banky nebo spořitelního a úvěrního družstva. Zde se pořadí řídí dnem, kdy usnesení soudu o nařízení výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu, exekuční příkaz soudního exekutora, exekuční příkaz správce daně nebo příkaz příslušného orgánu veřejné správy bylo doručeno peněžnímu ústavu. Pokud byla téhož dne tomuto ústavu doručena rozhodnutí pro několik pohledávek, mají tyto pohledávky stejné pořadí. Jestliže částka připadající k jejich pokrytí není postačující, uhrazují se poměrně.¹⁰⁸

Prodej movitých věcí- Pokud exekuce postihují souběžně tutéž movitou věc, provádí se taková exekuce, ve které byla věc sepsána nejdříve. Ostatní řízení exekucí se dnem právní moci jejich nařízení přeruší. V tomto řízení lze pokračovat pouze v případě, že exekuce, v níž tato věc byla sepsána, nebyla do skončení prodána ani jinak použita k uspokojení oprávněného nebo pokud před jejím pravomocným skončením byla z exekuce vyloučena a pokud pohledávka dosud nezanikla. Z přerušovaných exekucí se pokračuje pouze v té, v níž byla sepsána věc dříve.¹⁰⁹

---

¹⁰⁷ Podle §3, odst. 1 a 2, zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

¹⁰⁸ Podle §8, odst. 1 a odst. 2, zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

¹⁰⁹ Podle §11, odst. 1 a odst. 2, zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

Prodej a správa nemovitosti- prodej i správa nemovitosti je obdobně upravena v §14 zákona č.119/2001. Pokud v tomto případě postihují souběžně vedené exekuce stejnou nemovitost, provede se taková exekuce, jež byla nařízena nejdříve. Ostatní exekuce se dnem právní moci jejich nařízení přeruší. Pořadí exekuce se řídí dnem, kdy bylo katastrálnímu úřadu doručeno:

- a) usnesení, jímž soud nařídil výkon rozhodnutí prodejem nemovitostí,
- b) exekuční příkaz vydaný soudním exekutorem,
- c) exekuční příkaz vydaný správcem daně

V přerušené exekuci lze pokračovat, pouze pokud v dřívějších exekucích nebyly do jejího skončení nemovitosti prodány a pokud pohledávka nezanikla. Z přerušovaných exekucí se pokračuje v té, jež byla nařízena dříve. Pokud se jedná o jednu a tu samou nemovitost, na níž bylo v tentýž den nařízeno více exekucí, obecný soud rozhodne o tom, která z exekucí se povede ¹¹⁰

Prodej podniku- V tomto případě se již nařízené exekuce přeruší ode dne, kdy příslušnému soudu či orgánu, který vede jiný rejstřík, v němž je zapsán povinný, bylo doručeno usnesení o prodeji podniku, nebo exekuční příkaz vydaný soudním exekutorem či správcem daně. Jsou to exekuce postihující věci, práva a majetkové hodnoty, jež patří k podniku. Oprávnění mají právo na uspokojení, z rozdělované podstaty, aniž by museli vymáhanou pohledávku přihlásit. Toto platí i v případě, že vymáhaná pohledávka nepatří k podniku. Exekuce, která postihla věci, práva a jiné majetkové hodnoty patřící k podniku nařízená po dni, kdy příslušnému soudu, či orgánu, jenž vede jiný rejstřík, v němž je zapsán povinný bylo doručeno usnesení o prodeji podniku, exekuční příkaz vydaný buď rovcem daně nebo exekutorem, nelze provést až do skončení řízení. Pokud bylo ohledně téhož podniku nařízeno více exekucí v ten samý den, rozhodne obecný soud, která z těchto exekucí se provede. ¹¹¹

---

¹¹⁰ Podle §14, odst. 1, odst. 2, odst. 3 a odst. 4 zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

¹¹¹ Podle §16, odst. 1 a odst. 2, a §16a, odst. 4, zákona č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí

7. Porovnání exekuce správní a soudní

V první řadě je nutné zmínit, že exekuce správní, ať už se jedná o exekuci správní, nebo exekuci soudní, má spoustu odlišných, ale zároveň spoustu společných znaků. Exekuce správní se dělí podle toho, zdali se jedná o exekuci na vymáhání peněžitého plnění, neboli exekuci daňovou a exekuci na vymáhání nepeněžitého plnění, neboli správní exekuci. V případě exekuce soudní je rozdělení naprosto jasné. Dělí se na výkon rozhodnutí, jenž je vykonáván soudy a na exekuci prováděnou soudním exekutorem. Dle mého je také důležité zmínit výrazy „výkon rozhodnutí“ a „exekuce“. Mohou být obecně užívány oba dva ale v přesné zákonné terminologii v nich je zásadní rozdíl.

Co se týče společných znaků, tak pro všechny exekuce platí existence procesních podmínek. Bez těchto nezbytných procesních podmínek by totiž nemohla být exekuce provedena, ale ani nařízena. Těmito podmínkami jsou pro všechny exekuce účastníci exekučního řízení. V každém řízení je vždy minimálně jeden povinný a oprávněný. Ve všech zmíněných druzích exekuce je nutná existence exekučního titulu. Ten se druh od druhu liší. Především právní zakotvení exekučních titulů je podle druhů exekucí odlišné.

Když už zmiňuji právní úpravu, je potřeba uvést že každý druh exekuce má právní úpravu odlišnou. Exekuce soudní má právní zakotvení v občanském soudním řádu nebo také v zákoně o soudních exekutorech a exekuční činnosti. Oproti tomu exekuci správní upravuje jako správní řád tak řád daňový. V tomto případě podotýkám, že některá ustanovení jsou společná a například v případě exekuce daňové se při uplatňování způsobů provedení exekuce používá úprava podle občanského soudního řádu. To znamená, že pokud je konkrétní druh exekuce upraven určitým zákonem neznamená to, že tento zákon je pro danou exekuci výlučný.

Pokud jde o samotný průběh exekučního řízení, tak platí, že některá ustanovení jsou stejná či podobná. V případě nařizování exekuce, zde najdeme odlišnosti. Jestliže se jedná například o exekuci péče o nezletilé dítě je nařízení výkonu bezodkladné. Soudní exekuce se nařizuje na návrh oprávněného, správní exekuce je nařizována na základě žádosti či z moci úřední. U exekuce daňové je

to pouze z moci úřední. Pokud se jedná o právo na odklad a zastavení exekuce mají tyto druhy skoro shodné podmínky. V případě odkladu a zastavení exekuce musí být v obou způsobech uvedeny důvody pro odložení a zastavení řízení. Následně jsou zde opravné prostředky neboli námitky. Ty jsou také odlišné. V případě exekuce správní upravené ve správním řádu například není možné se proti rozhodnutí odvolat, přípustné jsou pouze, jako opravný prostředek, námitky.

Dále také co se týče nákladů řízení, tak mají společná ustanovení. V případě těchto nákladů je rozdílný okamžik kdy jsou náklady stanoveny. Všechny druhy exekuce jsou uspokojovány určitými způsoby. Co se týče výkonu, exekuce prováděné soudním exekutorem a daňové exekuce na peněžitě plnění má stejné ustanovení způsobů plnění. Jsou to srážky ze mzdy, příkázání pohledávky, prodej movitých věcí a nemovitostí, prodej podniku a soudcovské zástavní právo. Toto zástavní právo však na rozdíl od ostatních způsobů stojí mimo, jelikož se jedná o výlučné právo soudů. V podobných ustanoveních nepeněžitě plnění se shoduje pouze výkon rozhodnutí a exekuce prováděna soudním exekutorem. Správní exekuce na nepeněžitě plnění má zcela odlišné způsoby provedení exekuce.

V těchto shodných a rozdílných znacích exekucí je pro správné pochopení nutné se řádně zorientovat. Nejlepším způsobem pro porovnávání je určitě srovnání zákonů upravujících tyto konkrétní druhy exekucí.

8. Rozhovor se soudním exekutorem

V rámci zvoleného tématu mi poskytla rozhovor velmi sympatická a vstřícná soudní exekutorka, Mgr. Zuzana Sobíšková, absolventka právnické fakulty, Univerzity Karlovy v Praze, v současné době působící jako soudní exekutor na Exekutorském úřadě Praha 6, zároveň fungující jako přidružený člen právní a legislativní komise EKČR a člen uskupení Exekutoři za spravedlivé exekuce.

1. Na začátku našeho rozhovoru bych se vás ráda zeptala, proč jste se rozhodla zrovna pro povolání soudního exekutora?

V průběhu studia na právnické fakultě jsem měla příležitost získat dvousemestrovou praxi na soudu, a čtyřsemestrovou praxi v advokátní kanceláři. Jak povolání soudce, tak advokáta, jsem vždy měla vysoko na svém žebříčku priorit. Musím říci, že po absolvování studentské praxe se tato povolání dostala spíše na spodní příčky. Moje zkušenost je taková, že soudci jsou, když to přeženu, lepší administrativní pracovníci, kteří se ke skutečnému souzení a rozhodování dostanou přes ty hromady papírů jen svátečně. No a advokáti jsou především obchodníci s právem. O pravdu, právo a spravedlnost jde až na posledním místě. Když jsem po škole přemýšlela, jakou cestou se tedy vydám, přišla mi do cesty nabídka jít pracovat na Exekutorský úřad coby exekutorský koncipient. Moc jsem o této branži nevěděla, ale zkusila jsem to. No a pak už to šlo ráz na ráz, po třech letech jsem absolvovala exekutorské zkoušky a za další dva roky vyhrála výběrové řízení na pozici exekutora. Musím uznat, že toto povolání není pro každého, nicméně mediální obraz exekutorů zdaleka neodpovídá realitě.

2. Je mi jasné, že možná právě díky médiím, jste se jako soudní exekutorka jistě setkala se spoustou kritiky na vaše povolání. Jak se proti těmto názorům obrňujete?

Já razím teorii, že každá práce se dá dělat slušně a jsem přesvědčená, že většina exekutorů ji tak také dělá. Média ale nechtějí slyšet, že se něco daří nebo že spoustě lidí pomůžeme, je zajímaví jen skandály. Ze začátku jsem to skutečně prožívala, s vášněmi sledovala každou televizní debatu nebo článek na internetu.

Dnes už vím, že to nemá smysl, pro mě je důležité, že já vím, jak to je a že to ví moje rodina, zaměstnanci a věřitelé, pro které tady primárně jsme. Přesto, když mám příležitost o osvětu v médiích, využiji toho, abych se pokusila alespoň trochu uvést věci na pravou míru.

3. Jaký je váš názor na organizaci a stav soudnictví ve vztahu k exekucím v České republice

Soudnictví je zahlcené, to je všeobecně známo. Nicméně si nemyslím, že řešením je systematické přenášení administrativní zátěže na exekutory, což se v posledních letech děje čím dál víc. Jiné zásadní výhrady k nastavení naší spolupráce nemám. V běžné každodenní komunikaci se mi s většinou soudů a soudců spolupracuje dobře. Jediné, co snad trápí všechny exekutory, je absolutní roztržitost právních názorů jednotlivých soudců. Nikdy nevíte, jak v dané věci ten který soudce rozhodne, a to i přesto, že zákon hovoří jasně a moc prostoru pro fantazii nedává. Zkrátka se nelze ubránit pocitu, že zde hrají roli i jiné faktory, které ovlivňují rozhodování soudců.

4. V médiích jsou čas od času zmiňované vysoké odměny pro soudní exekutory. Jste stejného názoru? Vzpomněla byste si, jak se jejich stav vyvíjel za dobu jejich existence?

V první řadě je nutné říct, že odměnu si exekutor nestanoví sám, má ji danou ministerskou vyhláškou. Odměny jsou tedy takové, jaké jsou a já nemám žádnou možnost jejich výši ovlivnit. Pokud se ale ptáte na můj osobní názor, musím říct, že vše se odvíjí od toho, jak úspěšní ve vymáhání jsme. Exekutor je podnikatel, který vykonává přenesenou státní moc. Je to tedy takový hybrid, který veškerou svoji činnost vykonává na své vlastní náklady a pokud je úspěšný, má nárok na odměnu. Platí tedy rovnice: úspěch = odměna. Bez úspěchu žádná odměna není a vynaložené náklady exekutorovi nikdo nezplatí. Problémem poslední doby je to, že exekucí sice přibývá, ale nepřibývá dlužníků. To znamená, že dluží stále ti samí lidé. No a kde nic není, ani exekutor nebere. Takže když to shrnu, vyhláškou stanovená odměna je v pořádku, pokud ji dostanu. Bohužel se ale počty případů, kdy ji nedostanu, stále zvyšují. Z odměny v úspěšném spisu tedy dotuji vynaložené náklady v neúspěšném spisu.

- 5. V této souvislosti by mě také zajímalo, jestli byste byla pro, aby u bagatelních pohledávek byla odměna exekutora striktně regulována tak, aby astronomicky nenarůstala do částky existenčně ohrožující případného dlužníka.**

Odměna je už dnes striktně regulovaná právě zmíněnou ministerskou vyhláškou. Pokud má dlužník tzv. bagatelní pohledávku a uhradí ji ve lhůtě 30 dnů od doručení výzvy exekutora, uhradí na odměně 1.500,- Kč, což si myslím není pro nikoho neúnosné.

- 6. Jak byste například poradila dlužníkovi, jež se dostane do takové situace, kdy je na něj uvaleno více exekucí?**

Já bych mu poradila, aby především komunikoval. Přebíral si poštu a i třeba po malých částkách své dluhy splácel. Každý exekutor uvítá, když se dlužník postaví ke svému problému čelem a nabídne řešení.

- 7. Poměrně aktuálním tématem jsou nová exekuční pravidla. Co na ně říkáte?**

Nic se snad nemění častěji, než exekuční předpisy...každý rok je stížen alespoň jednou zásadní novelou. Období, kdy byly novely ku prospěchu věci, tedy zefektivňovaly vymáhání, už je dávno pryč. V současné době je hlavním motivem zákonodárců získat politické body a podle toho pak změny předpisů vypadají. Vždy tedy záleží, kdo je takzvaně u moci. Pokud je tam pravice – novely přinášejí nové nástroje na efektivnější a rychlejší vymáhání práva. Po příchodu levice – novely exekutorům svazují ruce a dlužníkům dávají prostor se placení svých závazků elegantně vyhnout. V současné době jdeme tedy tou druhou cestou a to se mi z pochopitelných důvodů nelíbí.

- 8. Například taková teritorialita. Ta se nejspíš velmi dotkne vašeho výkonu. Nemýlím se?**

Teritorialita by změnila úplně všechno.¹¹²

---

¹¹² V příloze přikládám argumenty Mgr. Zuzany Sobiškové, proti zavedení místní příslušnosti exekutorů a zrušení práva volby exekutora oprávněným

9. V souvislosti s ministrem spravedlnosti by mě zajímal váš názor na soudního exekutora JUDr. Tomáše Vrátu? Za jakých podmínek je možné soudního exekutora odvolat?

Exekutora lze odvolat, pokud opakovaně závažně porušuje právní předpisy. Kolega Vrátina má velký úřad a v exekučním vymáhání je bezpochyby úspěšný. Nechci ho jakkoliv hodnotit, protože mi to nepřísluší. Víím, že v médiích je skloňován ve všech pádech...nicméně média beru od jisté doby s velkou rezervou. I o mém úřadu jsem již viděla reportáž a musím říct, že vše bylo tak upravené a překroucené, že plně rozumím rozčarování tzv. obyčejných nezasvěcených lidí. Pokud exekutor Vrátina nebo kterýkoliv jiný skutečně provádí exekuční činnost tak, že porušuje předpisy, má být potrestán, to je bezesporu. Za tímto účelem byly zřízeny dohledové orgány EKČR, MSČR nebo soudů.

10. I když mi je vaše odpověď z kolegiálního hlediska jasná, byla byste pro jeho případné odvolání?

Jak jsem již řekla, tohle posouzení není na mně. Pro mě je kolega Vrátina konkurentem, na kterého nelze zapomínat. V mnohém je o krok napřed a nemyslím si, že to musí být způsobeno tím, že porušuje předpisy, jak se všeobecně říká. Jistě má dobrý tým lidí, vyspělý software a obchodního ducha. Svým způsobem si takové konkurence vážím, protože právě ta mě táhne dopředu.

11. Poslední otázka: Jak byste motivovala někoho, kdo by se chtěl stát soudním exekutorem? Co byste mu doporučila?

Začínat v dnešní době je velmi složité. Není to přátelské prostředí, ve kterém je jednoduché prorazit. Ten člověk by určitě musel mít velkou trpělivost, vstupní kapitál, odolnost vůči stresu a především jasnou vizi. Jak jsem již řekla, exekutor je podnikatel, není to práce pro každého. Jen ten, kdo exekuci chápe jako službu klientovi, může být doopravdy úspěšný.

Výše uvedený rozhovor s paní magistrkou považuji za vhodný materiál i pro nezasvěceného čtenáře, který se snaží získat základní informace o postu soudního exekutora, aniž by předem zjišťoval další faktické informace. Oproti

teoretickým informacím, které lze získat z odborných publikací či některých médií, je v rozhovoru znatelný lidský pohled na danou profesi a zhodnocení pozitiv i negativ. Mezi pozitiv bych uvedla tzv. transparentnost profese exekutora (např. odměna regulovaná ministerskou vyhláškou) či popis ne tak stereotypního zaměstnání, kdy se exekutor setkává s různými odlišnými situacemi, které může řešit. Naopak mezi negativa profese soudního exekutora bych v první řadě uvedla vztah médií a veřejného mínění, za která mohou především nafouknuté mediální kauzy, podávané pouze z jednoho pohledu. Do budoucna považuji za vhodné, aby vzniklo více obsáhlých rozhovorů právě se soudními exekutory aby měla široká veřejnost možnost nahlédnout do jejich práce i běžných záležitostí pracovního života, neboť v současné době jsou právě díky mediálním kauzám považováni za ryze negativní pracovníky a díky tomu vzniká mnoho fám a polopravd.

9. Závěr

Mým úkolem v bakalářské práci, na téma „porovnání exekuce správní a soudní“ bylo obecně charakterizovat exekuční řízení a vytyčit základní znaky a rozdíly dvou druhů exekucí. Je nutné říci, že se jedná o velmi obsáhlé téma, ke kterému se váže mnoho právních předpisů, judikatury, spousta literatury a knižních publikací, tím pádem nešlo dosti dobře obsáhnout celou problematiku tématu, jelikož by pak práce bakalářská obsahově převyšovala práci diplomovou, ale myslím, že se mi podařilo vystihnout ty nejpodstatnější body daného tématu.

V práci jsem vytyčila jednotlivé exekuce, včetně jejich průběhu a způsobů plnění. Exekuce jako vynucovací prostředek, prošla dlouhým vývojem, až se dostala do aktuální podoby. Zákony, upravující jednotlivé druhy exekucí, prošly během let řadou novelizací. V jedné z prvních kapitol, která se týká právě vzniku a vývoje exekucí jsou vymezeny nejdůležitější historické mezníky v exekučním vývoji a neustálé změny v právní úpravě.

V práci je obsažený rozhovor se soudní exekutorskou Mgr. Zuzanou Sobiškovou. Tento rozhovor byl pro tuto práci velmi přínosný. Díky němu jsem měla možnost o tématu diskutovat s člověkem, působícím v oboru a mohla jsem se důkladněji seznámit s exekutorskou činností v praxi. Jak zde již bylo zmíněno tento rozhovor mi nastínil úplně jiný pohled na povolání soudního exekutora. K práci jsou navíc připojeny argumenty proti zavedení místní příslušnosti exekutorů a zrušení práva volby exekutora oprávněným. Jsou směřované věřitelům a je zde zmiňovaná i teritorialita exekutorů.

V dnešní době se bohužel s problematikou exekucí a vymáhání dluhů potýká čím dál větší procento lidí. Ať už se jedná o lidskou nezodpovědnost nebo jiné nepříznivé důvody. Spousta lidí si neuvědomuje rizika spojená s půjčkami a neplněním svých povinností. Díky tomu se pak dlužníci dostávají do těžkých životních situací a jejich finanční situace klesá až na existenční minimum. Od roku 2011 do roku 2013 se počty nařízených exekucí snížili od 13%. Navzdory tomu že je česká republika neustále ovlivněna existencí finanční krize, byl tento pokles vcelku velkým úspěchem. Nicméně po tomto dvouletém poklesu nastal výrazný obrat a od roku 2014 opět rapidně narůstají počty exekucí. Dle mého

názoru by se měly neustále zkvalitňovat právní poradenské služby, přístupné široké veřejnosti. Pokud stoupne lidem právní povědomí, jistě se spousta lidí vyvaruje neplnění svých povinností vedoucí k dlouhému a mnohdy nekonečnému „kolotoči“ vymáhání pohledávek a problémů s nimi spojenými.

10. Resumé

My goal in this Bachelor's thesis, on the topic "comparison of administrative and judicial execution" has been generally characterized the enforcement proceedings and identify the basic characters and the differences of two kinds of foreclosures. It is necessary to say that this is a very broad topic, to which it attaches a lot of legislation, case-law, a lot of literature and book publications, thus it did not cover the whole issue rather well see, since then the Bachelor work content exceeded the diploma work, but I think that I managed to capture the most important points of the topic.

At the Bachelor's thesis, I set out an individual execution, including their progress and ways of implementation. Execution as a means of enforcement, went through a long evolution, until she got into the current form. Laws governing the different types of foreclosures, have passed a series of amendments over the years. In one of the first chapters, which concerns the creation and development of foreclosures are defined the most important historical milestones in the execution of development and constant changes in legislation.

In the Bachelor's thesis is contained an interview with judicial experience, Mgr. Zuzana Sobiškovou. This interview was very beneficial for this work. Thanks to him, I had the opportunity to discuss the topic with a person, who is active in the field and I could more thoroughly acquainted with the experience of activities in practice. As I already mentioned this interview I outlined a completely different perspective on the profession of bailiff. In addition, attached to the work are the arguments against the introduction of the local jurisdiction of the executors and the cancellation of elections the executor. They are channeled to the creditors and is mentioned here, bailiffs teritorialita.

Nowadays, unfortunately, with the issue of foreclosures and debt recovery is facing increasingly larger percentage of the people. Whether it is about human irresponsibility or other adverse reasons. A lot of people don't realize the risks associated with loans and lack of compliance with their obligations. Thanks to that, then the borrowers get into difficult life situations and their financial situation to the breadline. From 2011 to 2013, the number of executions ordered

by the reduced by 13%. Despite the fact that the Czech Republic is constantly influenced by the existence of the financial crisis, the decline was quite a great success. However, after this two-year decline was the significant turnover and from 2014 once again rapidly increasing numbers of executions. In my opinion, should constantly improve the legal advisory services, accessible to the general public. If the legal awareness of people rises, I'm sure a lot of people avoid non-compliance with its obligations, leading to the long and often endless "merry-go-round" recovery and the problems associated with them.

Použité zdroje

Literatura

DRBOHLAV, Josef, POHL, Tomáš, *Pohledávky z právního, účetního a daňového pohledu*, 2. přepracované vydání, ASPI, a.s., Praha, 2006, ISBN: 80-7357-162-5

GROSSOVÁ, Marie. *Exekuce na peněžité plnění v současné právní praxi: podle stavu k 1. 1. 2002*. 4. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2002, s. 212-213. ISBN 80-7201-322-x.

GROSSOVÁ, Marie *Exekuce v současné právní praxi*, 3. Aktualiz. A dopl. vyd. Podle stavu k 1. 1. 2000, Linde Praha, a. s., Praha 1, 1997, ISBN: 80-7201-214-2

HOLEYŠOVSKÝ, Milan, *Soudní vymáhání pohledávek*, NEWSLETTER PRAHA, Praha 2, 1995, ISBN: 80-85985-00-4

HORIZINKOVÁ, Eva, NOVOTNÝ, Vladimír, *Správní právo procesní*, 5. Aktualizované a doplněné vydání, Leges, Praha, 2015, ISBN: 978-80-7502-071-0

Ottova všeobecná encyklopedie ve dvou svazcích. Vyd. 1. Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2003, 2 sv. ISBN 80-7181-938

RADKOVA, Martina, *Exekuce jiné pohledávky*, Linde Praha, a.s., Praha 1, 2009, ISBN: 978-80-7201-767-6

RAŠOVSKÁ, Ilona, *Jak být úspěšný v exekuci (praktická příručka pro exekutory)*, nakladatelství ORAC, s.r.o., Praha 10, 2002, ISBN: 80-86199-51-7

SCHELLEOVÁ, Ilona, Dr. a kolektiv, *Exekuční řízení*, EUROLEX BOHEMIA s.r.o., Praha 1, 2005, ISBN: 80-86861-46-5

SCHELLEOVÁ, Ilona a kolektiv, *Exekuce*, KEY Publishing s.r.o., Ostrava 2008, ISBN: 978-80-87071-91-5

ŠKÁROVÁ, Marta a kolektiv, *Vzory rozhodnutí a úkonů soudů všech tří stupňů v občanském soudním řízení*, LINDE Praha, a.s., Praha 1, 2008, ISBN: 978-80-7201-728-7

TRIPES, Antonín, *Exekuce v soudní praxi*, 3. Vydání, C.H. Beck, Praha, 2006, ISBN: 80-7179-489-9

WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 711 s. ISBN 978-80-7201-842-0.

Právní předpisy

Zákon č. 99/ 1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění

Zákon č. 120/ 2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), v platném znění

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, v platném znění

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění

Vyhláška č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy

Judikatura

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 20 Cdo 331/2004

Usnesení Nejvyššího soudu Slovenské republiky, sp. zn. R 21/1981

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 20 Cdo 2706/2007

Odkazy internetových stránek

Pietro-de-treville.blogger.cz: k čertu s dluhy [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://pietro-de-treville.blogger.cz>

Zákony pro lidi.cz: předpis č.120/2001 Sb. [online]. [cit. 2015-08-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-120>

Zákony pro lidi.cz: Předpis č. 500/2004 Sb. [online]. [cit. 2015-08-11]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>

Zákony pro lidi.cz: Předpis č. 280/2009 Sb. [online]. [cit. 2015-08-12]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-280>

Iuridictum: Encyklopedie o právu [online]. PECINA, Tomáš. [cit. 2015-08-28]. Dostupné z: http://iuridictum.pecina.cz/w/Chammurabiho_z%C3%A1kon%C3%ADk

Najvyšší súd Slovenskej republiky: Uznesenie 5 Cdo 7/2010 [online]. In: . [cit. 2015-08-30]. Dostupné z: www.nssr.gov.sk/data/att/1611_subor.pdf

Ostatní zdroje

Mgr. Zuzana Sobíšková, Argumenty proti zavedení místní příslušnosti exekutorů a zrušení práva volby exekutora oprávněným

Seznam zkratk

OSŘ- občanský soudní řád

EŘ- exekuční řád

DŘ- daňový řád

SŘ- správní řád

VR- výkon rozhodnutí

PP- procesní podmínky

Seznam konzultantů

JUDr. Tomáš Louda, Csc.

Mgr. Zuzana Sobíšková

Mgr. Predrag Kohoutek

Ing. Pavel Bulant

Ing. Tereza Kávová

Přílohy

Příloha č. 1- Mgr. Sobíšková, Zuzana, Argumenty proti zavedení místní příslušnosti exekutorů a zrušení práva volby exekutora oprávněným

Argumenty proti zavedení místní příslušnosti exekutorů a zrušení práva volby exekutora oprávněným:

1) Záloha na náklady exekuce

- Zákon dává exekutorovi právo požadovat po oprávněném před zahájením exekuce zálohu na náklady exekuce. Díky konkurenčnímu prostředí exekutorů ji dnes téměř žádný exekutor po oprávněném nežádá – uplatňuje proklientský přístup.
- Jedním z hlavních cílů soudních exekutorů, kteří podporují zavedení teritoriality, je prosazení zakotvení povinnosti oprávněný platit exekutorovi zálohu na náklady exekuce. Záloha na náklady by měla být postavena na roveň soudním poplatkům. V předložené novele takové ustavení prozatím chybí, nicméně v dalších návrzích se jistě objeví.
- Jakmile zanikne konkurenční prostředí mezi exekutory a oprávněný tedy nebude mít možnost volby exekutora, exekutor vždy bude při zahájení exekuce vyžadovat zaplacení zálohy na náklady exekuce (pokud to nebude přímo zákonná povinnost). Pokud oprávněný požadovanou zálohu nezaplatí, je to zákonný důvod pro zastavení exekuce ještě před tím, než vůbec začala. Pokud tedy oprávněný chce, aby jeho pohledávka byla vymáhána, nezbude mu, než zálohu na výzvu exekutora zaplatit a doufat, že exekutor jeho pohledávku včetně nevratné zálohy vymůže.

2) Motivace exekutora vymoci pohledávku

- S bodem 1) přímo souvisí motivace exekutora efektivně a všemi dostupnými zákonnými prostředky vymáhat pohledávku oprávněného.
- Exekutor si z oprávněným zaplacené zálohy kryje náklady exekuce neúspěšných kauz. Exekutor, který má od oprávněného uhrazenou zálohu na náklady exekuce, má „svě jisté“ a není příliš motivován vymáhat pohledávku oprávněného. Pokud by začal v exekuci činit řádně všechny potřebné úkony k vymožení pohledávky oprávněného, stálo by ho to náklady, jejichž návratnost není jistá a mohl by se tak velmi snadno dostat zase na nulu.
- Takto uvažující exekutor (většina těch, kteří prosazují teritorialitu) zpravidla provede v exekuci jen formální úkony tzv. od stolu a bude úspěšný jen tam, kde bude povinný ochoten dobrovolně plnit na jeho výzvu. Další náklady investovat nebude a exekuci jako neúspěšnou zastaví. Výsledkem bude, že oprávněný vynaloží nemalé peníze na náklady exekutorů bez vymožení své pohledávky.

3) Soutěž exekutorů

- Myslím, že je na místě také připomenout, že důvodová zpráva k zákonu č. 120/2001 Sb. zdůvodňovala zavedení soudních exekutorů právě tím, že tento soukromý prvek + podnikatelský status exekutora, je právě tím hnacím motorem efektivity vymáhání práva v ČR.
- Nyní se uvažuje dokonce o ústavním zakotvení soudního exekutora jako nepodnikatele, tedy státní úřad. Právní úprava se tak postupně vrací před rok 2001, kdy právo v ČR vymáhaly pouze soudy prostřednictvím svých vykonavatelů. Státem placený na výsledku nezajímavý vykonavatel, nikdy nebude tak úspěšný jako exekutor - podnikatel.

4) Požadavek nezávislosti a nestrannosti soudního exekutora

- Jako argument zejména z úst pana Dr. Dientsbiera často zaznívá, že exekutor by měl být nezávislý a nestranný podobně jako třeba soudce. Dle jeho slov si žalobce také nevybírá, který soudce mu bude soudit jeho spor.... Tento argument považuji za zcela absurdní, svědčící buď o naprostém nepochopení role soudce a role exekutora, nebo naopak o zcela účelově použitím přímeru vycházejícím z předpokladu, že většině populace - laikům to bude znít logicky.
- V soudním řízení je až do vynesení rozsudku postavení obou účastníků (žalobce i žalovaného) shodné. Do poslední chvíle není jasno, který z nich spor vyhraje. To, že někdo podá žalobu, přeci vůbec neznamena, že právo stojí na jeho straně. V exekučním řízení je naproti tomu od samého počátku jasné, na čí straně stojí právo a kdo z účastníků je povinen něco plnit. Soudce neposkytuje službu ani jednomu z účastníků, nalézá právo. Exekutor nalezené právo, není-li splněno dobrovolně, vykonává – tedy poskytuje oprávněnému službu.
- Exekutor je tedy nestranným pouze, pokud jde o procesní práva účastníků řízení, ale z logiky věci je na straně oprávněného. Zrušením práva volby exekutora se postavení povinného a oprávněného nesrovná. Povinný vždy bude ten, kdo má povinnost a oprávněný bude vždy ten, kdo má právo – jejich postavení není stejné.
- Jediné, co se změní, je reálné zhoršení postavení oprávněného (nikoliv zlepšení postavení povinného).

5) Úroveň exekutorských úřadů a komfort oprávněných

- V konkurenčním prostředí se exekutor neustále snaží poskytovanou službu vylepšit, zrychlit, zefektivnit, zvýšit komfort oprávněných atd. Je nesporné, že některým exekutorům se v této oblasti daří lépe a jiným hůře. Oprávněný si tak zvolí exekutora, který mu rozsahem svých služeb, rychlostí, cenou atd. nejlépe vyhovuje. Mezi exekutory jsou propastné rozdíly ve všech oblastech:
  - Někteří exekutoři používají vyspělé plně automatizované softwary s možností dálkového přístupu pro oprávněné nebo pravidelných obsáhlých reportů, jiní exekutoři používají nejjednodušší formu databáze bez jakékoliv podpory pouze s možností pro oprávněné nahlédnout do listinného spisu.
  - Někteří exekutoři poskytují oprávněným další služby jako je třeba sepsání exekučního návrhu, přihlášení pohledávky do insolvenčního řízení nebo do dražby k jinému exekutorovi, právní poradenství, opakované lustrace atd... jiní exekutoři oprávněnému neposkytují žádné další služby.
  - Někteří exekutoři mají propracované procesy, vysoce odborný personál, schopné vykonavatele...na druhou stranu jsou exekutoři, kteří mají jednoho nebo dva administrativní zaměstnance a exekuce dělají tzv. na koleni.
- Zrušením možnosti volby exekutora se oprávněný bude chtít nechtět muset naučit pracovat se všemi exekutory působícími v ČR a přijmout jejich nabídku takovou, jaká je. Výsledkem ovšem nebude jen ztráta standardu poskytované služby, na kterou je oprávněný zvyklý, ale především se tyto rozdíly projeví na úspěšnosti vymáhání. Oprávněný se tak nově setká s tím, že rozdělené portfolio typově stejných pohledávek, bude u jednoho exekutora vymoženo s vysokou mírou úspěšnosti a u druhého bude zastaveno pro nemajetnost. Důvodem, proč někteří exekutoři jsou „malí“, nemusí být totiž to, že nechtějí nebo nemohou být „velcí“, ale že zkrátka

neobstáli, neumějí to. Tím, že teď dostanou 10x více práce, se to nenaučí. Ten, kdo to odnese, je opět oprávněný.

6) Zátěž pro oprávněné

- Nutnost spolupráce se všemi cca 150 exekutory bude pro oprávněné znamenat neúměrně náročnou administraci pohledávek, výrazně vyšší náklady na zaměstnance spravující pohledávky, složitost celého procesu vymáhání, výrazné snížení % vymožení pohledávek atd.

7) Snížení nákladů za mobiliární exekuce

- Dalším často slychaným argumentem pro zavedení územního principu je snížení nákladů za mobiliární exekuce. Exekutor bude provádět výkon jen v místě své působnosti, což bude mít za následek snížení cestovních nákladů a navíc díky znalosti místního prostředí, bude každý exekutor „znát svého povinného“.
- V současné době jsou při cestách za povinnými nejnákladnější zámečníci, stěhováci a skladování sepsaných movitých věcí. Těchto položek se exekutor ani při zavedení územního principu nezbaví. Samotné cestovné není žádnou zásadní položkou, neboť tato se na rozdíl od výše uvedených rozpočítává mezi všechny povinné, kteří jsou při cestě navštíveni. Navíc v dnešní právní úpravě je výše náhrady cestovních výdajů zastropována, tedy nesmí přesáhnout částku 1.500,- Kč za jednu cestu. Tento argument zastánců teritoriality je tedy ryze účelový.
- Dále je nutné si uvědomit, že exekuci bude nově pověřen ten exekutor, v jehož obvodu má povinný hlášené trvalé bydliště, nikoliv kde se povinný skutečně zdržuje. Zkušenost říká, že až 50 % povinných má trvalé bydliště nahlášené jinde, než kde skutečně bydlí (např. na městském úřadě). Toto reálné bydliště se ovšem nemusí nacházet v obvodu exekutora, který byl exekuci pověřen. Exekutor tak chtě nechtě bude muset vážit za povinným cestu kamkoliv v ČR, kde se tento bude skutečně zdržovat. Úspora nákladů za mobiliární exekuce je tedy pouze zdánlivá.
- Je zcela iluzorní představa, že exekutor působící v místě bydliště povinného (ve stejném soudním kraji), ví o poměrech povinného víc.

8) Zamezení excesů exekutorů

- Tvzení, že zavedením místní příslušnosti zabráníme excesům exekutorů, zcela nerozumím. Je pravdou, že zejména v masových médiích je v této souvislosti často skloňováno jméno přerovského soudního exekutora Vrány. Nicméně nikdy nepadl jediný argument, jak by zavedení teritoriality mohlo zabránit exekutorům porušovat předpisy a jak je donutí provádět svoji práci v mezích morálky.
- Problém excesů exekutorů spočívá v absolutním selhání kontrolních a stavovských mechanismů a dohledu MSČR. S územím to nemá nic společného. Naše vnitřní problémy jsou tak pouze přenášeny na oprávněné.

9) Zvýšené náklady pro exekutory, změna způsobu práce

- V důvodové zprávě k novele je obsažen návrh, aby novela byla účinná od 1.1.2015, údajně proto, aby exekutoři měli dostatek času na realizaci potřebných opatření. Zřejmě se ale nikdo z poslanců už nezamýšlel nad tím, jak zásadní změna ve fungování celého systému exekučního vymáhání to bude a jaké náklady s sebou ponese.
- Pomínu-li náklady státu na vybudování efektivního a transparentního systému přidělování exekucí jednotlivým exekutorům, vyrobení formulářů a dalších

souvisejících prvků, měli by počítat s mnohamilionovými nezbytně nutně vynaloženými náklady exekutorů k přípravě na tuto změnu.

- Jsem si téměř sto procentně jistá, že mnoho exekutorů, kteří jakožto úspěšní podnikatelé investovali desítky milionů do modernizace a automatizace svých softwarů, které umí velmi rychle a efektivně zpracovat velké množství exekucí, se budou na státu domáhat náhrady škody za tyto zmařené investice. Další mnohdy nemalou položkou v rozpočtu exekutora bude náklad na vyplacení odstupného většině svých zaměstnanců pro nadbytečnost. Místo 80 zaměstnanců jich bude potřeba třeba jen 20. Kdo exekutorovi bude tyto náklady kompenzovat? A to nepočítám náklady za pronájem a stěhování do menších prostor, úhrady smluvních pokut za předčasné ukončení stávajících nájmu atd. Toto se týká především těch „velkých“ úřadů.
- Malé úřady zase budou mít starosti a náklady s vzrůstajícím počtem nápadu spisů. S předstihem, aniž by přesně věděli kolik, co a jak, budou muset nabrat předem odhadnutý počet zaměstnanců, zaškolit je a hradit jim mzdu aniž by je do účinnosti novely efektivně využili. Ještě větší položkou může být nutnost změny sídla a možná největší položkou investice do softwaru, který bude schopen pracovat s mnohonásobně vyšším počtem kauz. Pokud tuto investici neudělají, celý systém vymáhání práva v ČR může ze dne na den zkolabovat.

Závěrem si dovoluji připomenout, že v době před rokem 2001 byla vymahatelnost práva v ČR okolo 2 %. Před vstupem ČR do EU byl ze strany EU velký tlak na to, aby se vymahatelnost práva v ČR zvýšila. Zavedením soudních exekutorů v dnešní podobě se vymahatelnost práva dostává někam ke 40 %. Tato kritéria je třeba neustále splňovat. Pokud bych si měla zahrát na věštky, tak tvrdím, že přijetím všech těchto plánovaných změn nastane na 3-5 let propad, pak se navrátíme k osvědčenému modelu soudních exekutorů. Ve výsledku to přinese ztráty pro všechny, získá jedině povinný, jehož dluhy nebude nikdo vymáhat.

Mgr. Zuzana Sobišková
Soudní exekutor